

A perspective on the quality of digital access: An example from the rural Netherlands

Bachelor thesis Human Geography and
Spatial Planning

Author: R.H. 'Robin' Groenewold
Studentnumber: 1908200
Supervisor: Prof. Dr. D. Strijker

Abstract

The start of the digital age has created new problems and opportunities for rural communities across the world. One of the problems is the appearance of the digital divide between urban and rural areas. According to existing literature this creates and aggravates already existing disadvantages of rural areas versus urban areas. Over the years several definitions has come to compass the phenomenon, most presently the 'urban – rural divide'. In this exploratory research paper an attempt is made to explain whether this is something local inhabitants experience as such and if they take action as a result of such knowledge. For this research a specific region in the northern part of the Netherlands has been used for a case study. Through acquired survey data and in-depth interviews with local inhabitants this research paper found that local inhabitants seem to be divided on taking action in improving their quality of internet access mostly when frustration and economical obstacles start to dominate day-to-day digital life. The majority of them do claim to experience some form of disadvantages. The survey data itself does not provide the clearest of answers on this topic however the in-depth interviews with local inhabitants make up for that deficiency. One of the findings is, as one might expect, that financial disadvantages are at the heart of the willingness to take action. However that is most certainly not the only reason in determining to take action over inaction. The in-depth interviews also imply their to be a distinct difference of opinion between those who live outside the more densely part of the region and those inside of it, a difference between those who work in the region and those that do not. And those have children or don't have children. Who according to those who participated in this research themselves are more reliant on the Internet then their parents are as they are – in a sense - growing up in a complete digitalized world. To summarize all of this, this research paper might prove useful in obtaining necessary information about why local inhabitants take certain action or inaction regarding their satisfaction of the infrastructure of access to the Internet. However because of its exploratory nature its most logical use would be a stepping stone for further research in the ongoing changes of the 'rural – urban divide' in the northern Netherlands and beyond.

Contents

Abstract	1
1) Introduction	3
2) Overview of theoretical background	4
2.1) Conceptual model	7
3) Methodology	9
3.1) Collecting and analyzing primary data of the survey	9
3.2) In-depth interview	12
3.3) Additional notes taken during the survey	12
3.4) Ethical considerations	12
4) Results	13
4.1) General overview of the results	13
4.2) Local inhabitants on quality of digital access	15
4.3) Accessibility for working at home	18
4.4) View on participating on improving connection to the internet	19
5) Conclusion	17
6) Reflection and discussion	18
7) Literature	19
7.2) Literature used to create all figures and data	20
7.3) Keywords	20
7.4) Definitions	21
8) Attachments	21
8.1) Questions used in the survey	26
8.2) In-depth interview questions	30
8.3) Overview of figures used in research paper	31
8.4) Transcripts of the in-depth interviews	38

1) Introduction

During the last few years it has become increasingly clear that there is a significant difference between the quality of access to the Internet in rural areas and the quality available in urban areas (Warren 2007). Apparently the problem is not that there is no internet connection at all but that the available download/upload speeds are just too slow for many applications and services (Malecki, 2003).

Thus as a satisfactory internet connection is becoming ever more important for personal, societal and economic reasons it seems to be a justified subject of concern that people living in rural areas may be falling behind on all on those fronts in comparison to those living in urban areas.

Apart from the aforementioned concerns of those falling behind in rural areas because of a lack of a proper broadband connection there appears to be no currently clear knowledge if those living in rural areas experience it as such. Do the inhabitants feel they experience a lack of opportunity caused by the digital divide? This is the focus of this bachelor thesis.

In order to answer this problem accurately it has been comprised in a single overarching main research question. This main question is: "Under what circumstances do people living in rural areas decide to take action for a better quality of their internet connection?"

In order to fully answer the question several sub questions supporting the main question have to be answered first:

- Do those living in rural areas consider their connection good enough?
- Do those living in rural areas see the effects of the 'digital divide'?
- Do those living in rural areas see/feel the need to intervene?
- Is there awareness of the rural penalty in rural areas and what can be done about it?
- Is there a difference in perception between those that work in the area and those that do not?
- Under what conditions decide local inhabitants to take action or remain inactive?

Exploratory answers for these questions have been obtained through literature study for the theoretical background, an empirical survey of a rural area in the Netherlands and interviews with inhabitants of the same area. The questions themselves originate from the researched literature found as described in the following paragraph.

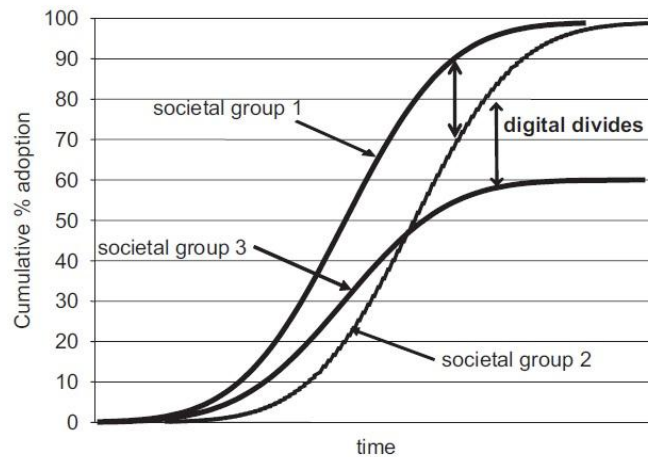
2) Overview of theoretical background

The theoretical background of this research paper begins with several important concepts regarding the quality of the digital infrastructure and the perception of it in rural areas. Those are the 'digital divide', 'digital inclusion' and 'rural penalty'. Furthermore most definitions of concepts, ideas and theories used in this research paper and the consequent bachelor thesis are derived from work published by Salemink & Strijker (2012) and the article 'Rural development in the Digital Age: a systematic literature review on unequal ICT availability, adoption, and use in rural areas' by Bosworth et al (2013). Both are useful for getting a clear picture of current research in this field and subject of rural connectivity.

The first concept, the 'digital divide' is in essence the referral to the social and economic inequality in a given person or communities access and use of ICT (Malecki, 2003). It is the overarching definition of the problems arisen by the disparity of access to the internet in rural areas compared to urban areas (Salemink & Strijker, 2012).

The 'rural penalty' is a concept which can be defined as a low density of population which in turn means a low density for markets, and thus greater distances and difficulty to reach (digital) information, labor and resources (Malecki, 2003).

Another concept is 'digital exclusion' (or 'inclusion'). This can be defined as "a discrete sector of the population suffers significant and possibly indefinite lags in its adoption of ICT through circumstances beyond its immediate control" as done by Warren (2007). Warren further explains this is his earlier work with an empirical example. Warren (2002) explains it as can be seen in figure 1. It "illustrates two 'divide' scenarios using the classic 's-curve' concept of technology adoption. In one, the potential for one sector of society to adopt is capped by some factor(s) applying to that group (for instance location, income, education, disability) so that the penetration of the technology falls short of that in the rest of society (societal group 3 compared to societal group 1). The other is a lag effect, where one sector of society (societal group 2) adopts the technology more slowly than others in society (societal group 1), but eventually catches up. Both can be combined." In short time seems to be crucial factors in which the countryside tends to lag behind the urban areas.

Figure 1: The multiple adoption curves and adoption divides as described in the article of Warren (2002)

Where as the ‘digital divide’ and ‘rural penalty’ are most often used in the economic studies of the digital infrastructure, ‘social exclusion’ focuses more often than not on the societal effects (Warren, 2007). As mentioned by Warren (2007) the effects of the ‘digital divide’ on a society and its ‘digital exclusion’ is also varying on factors such as age, income and gender. Warren concludes his case by noticing that “It is suggested that Internet ‘have-nots’ will increasingly be penalized by not being able to share in the new informational opportunities, and are likely eventually to lose some of their existing information and communication channels as the providers thereof respond to the lower cost/benefit ratios of electronic media. Have-nots may have voluntarily resisted or withdrawn, but all too many are involuntarily excluded by factors outside their control—the factors that characterize social exclusion. Thus social exclusion leads to digital exclusion, which in turn leads to deeper inequalities, new social exclusion—the vicious digital cycle.”

The relevance for all these concepts for in this paper is their abilities to define the problems rural areas seem to face and provide the necessary boundaries for the aforementioned research questions in the previous paragraph.

As mentioned before the access to broadband internet is generally measured to be less and slower in rural than in urban areas. For example, in his research on broadband availability, Prieger (2013) used the data provided by the Federal Communications Commission to find that in mid-2011 about 23,7 % of Americans (United States of America) in rural areas lacked access to a fixed broadband connection of 3mbps upload/768 kbps download speed. Furthermore he concluded that “the same analysis finds that over three quarters of US residents lacking access to broadband meeting the benchmark speed live in rural areas”(Prieger, 2013).

In research done by Adams et al. (2011) they found that there were several consequences to a given rural area which experiences the 'digital divide'. This manifested itself as a lower degree of participation by inhabitants in a variety of types and organizations. Most importantly they found a connection with a decreased participation in a community. This in turn seems to put rural areas which depend on volunteering at a greater disadvantage (Adams et al. 2011).

While exact literature on explanations for when inhabitants of a rural area switch from inaction to action to improve their quality of digital access to the Internet may not - as of yet- have been done as envisioned in this research paper some factors might in fact be inferred from other research in the social sciences. For example, reasons for local inhabitants to participate or take any action to improve their situation are tied to the general awareness that something is actually wrong and needs changing (Eilu et al, 2014). For example, in the study on empowering the local people to participate in forest restoration the researchers found that it was crucial to have inhabitants involved in the development of appropriate practices, have them participate as stakeholders, be aware of the enhancement of efficiencies, ability of community volunteers and the general awareness on the necessity of the forest itself (Eilu et al. 2014). These are all factors which could be argued to be required to maintain an active organization or community. Another example is the importance of a community's identity and 'social cohesion'. As research performed by Jaffe & Quark (2006) demonstrated by comparing two Canadian towns in rural Saskatchewan with each other, 'social cohesion' is very important in order to keep a town viable. Both towns struggled economically and socially but a combination of promoting local and ethnic identity increased 'social cohesion' and created an entrepreneurial attitude which turned parts of the town around and increased the economical quality. Another example of social pressure which nudges local inhabitants from inaction to action is the religious communities and social mobility of immigrants. A case in point is research done by Andrews (2011) on the countryside of England. He focused his research on the strength of 'social cohesion' and the effects on it by evangelical and Protestants communities and their reaction to an increase of foreign immigrants in a local community. He concluded that "the findings presented here indicate that religious communities and recent immigration have an especially large statistically significant independent effect on perceptions of 'social cohesion'. They also highlight that mainline religious communities can moderate negative externalities for social cohesion associated with the arrival of large numbers of newcomers in rural areas." (Andrews, 2011). The identity of a community – in this case religious identity – once again influenced the 'social cohesion' which in turn affected the willingness of a community to act on a changing situation.

During reviewing of the literature for this research another aspect of the threshold on whether when local inhabitants seem to take action is if whether or not they are fully aware of what they as

individuals and community currently lack but could have with community participation (Eilu et al. 2014). So in order to summarize, whether or not a local community seems to take action or starts to participate is not just depended on actual effects of 'digital exclusion' and the 'rural penalty' but also on the perception and awareness of the problem and the ability of a community to act on it being influenced by 'social cohesion' and 'social mobility'.

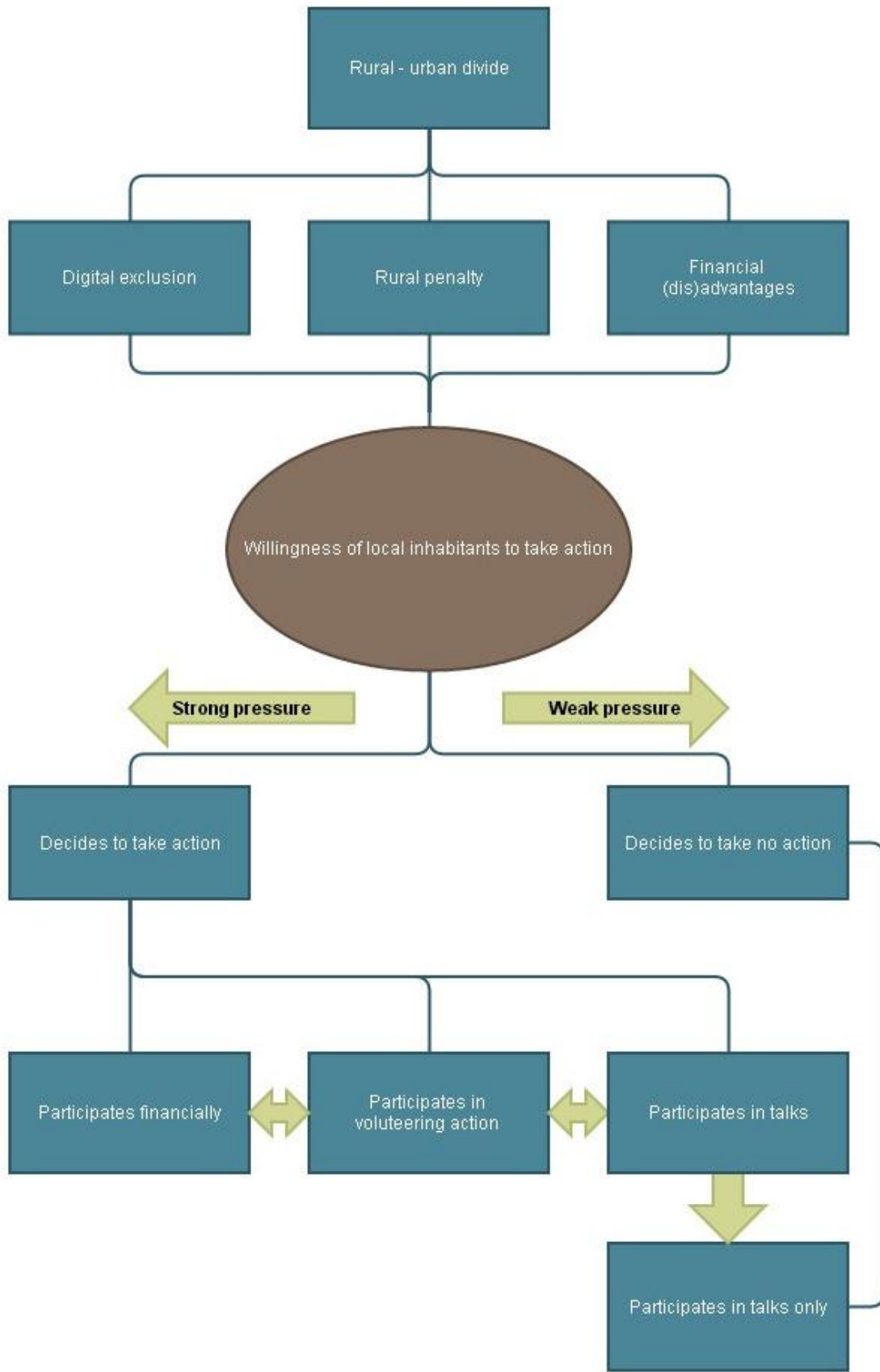
Conceptual Model

The conceptual model for this research paper has been organized as follows:

The 'rural – urban divide' is as described in the theoretical background of this research paper at the heart of the myriad of potential problems arising when considering the perception and experience of digital access to the Internet of the local inhabitants.

The financial (dis)advantages, 'rural penalty' and 'digital exclusion' seem to drive several phenomena in both rural (and urban) areas. Depending on the actual strength of the three main factors that flow forth from the 'rural – urban divide' the local inhabitants will determine the willingness to take action or not. The premises of this research paper focuses on whether they actually do as such and if the pressure of the potential effects of the various phenomenon influence their decision as was expected from the theoretical background. Most prominently as described by the work of Warren (2002, 2007). The stronger the influence of these factors, the more likely local inhabitants takes action and vice versa. The process described in the conceptual model has in turn been the focus of the acquired data from a combination of a survey, in-depth interviews plus additional notes taken during the survey (see Methodology and Results).

Figure 2: The conceptual model of this research paper. The model is best understood when starting at the top and working your way down.

3) Methodology

In order to be able to answer the questions posed in the introduction of this research paper and compare it in order to bind it all together with the theoretical background, acquiring data from different sources was necessary. The methodology of this research paper consists of acquired primary data from three different sources namely a survey, in-depth interviews with participants of the survey and additional notes taken during collecting the data of the survey. This chapter is divided in several paragraphs explaining the used methodology of each separately for convenience.

3.1) Collecting and analyzing primary data of the survey

The data collected for the primary data was a random sample from the selected research area. As the results will show, a total of 52 surveys have been collected out of a maximum potential response group of 90 households (those also visited but did not participate for a variety of reasons). The non-response group is in this case 38 households. This however is not the total potential group of all households of the entire area. The total number of households in the area of Gasselternijveenschemond is 260 according to data obtained by CBS (2014). The random sample was performed by approaching participants at their homes with the survey at random intervals in order to cover the entire research area within the available time. Because the response was somewhat smaller than anticipated the chosen strategy for analyzing the data consisted of primarily analyzing the data with frequencies tables, crosstabulations and performing analyses with the Chi-Square Test and Fisher's Exact Test using the statistical software analyzing program called SPSS (Norusis, 2009). As the primary data of the survey was coded for analyses it became clear that many answers to questions given in the survey were independent categories and ordinal and nominal in nature. Secondly most possible answers consisted of more than two categories and/or variables. Furthermore the questionnaire was ordered in such a way that the questions relate to each research question posed in the introduction of this research paper. Unfortunately because of the somewhat low amount of collected participants who were willing to partake in the survey, its usefulness for analysis was diminished. To compensate for this outcome several variable were combined (for example; 'very bad' and 'bad') to attempt to maintain enough cases for each use of the Chi-Square Test. This data has been collected from two small rural villages called Gasselternijveenschemond and Gasselterboerveenschemond. As the map in figure 3 is able to show, the region consists mostly of farmland and forested areas. The locations of those who participated with the interviews are visible as red circles on the map. The villages themselves stretch for several kilometers long with few roads and are both sparsely populated. Both of the villages appearances are the result from the peat-excavation history of the region causing the straight layout which in the Netherlands is known as

'lintdorpen' (Bijker & Haartsen, 2011; Rijnks & Strijker, 2013; Thissen et al., 2010). This region has been chosen for its ideal diversity in existing infrastructure for digital access. The region itself is part of an area called the 'Veenkoloniën' which as described in other research as a region which "is a poor region within the already generally less affluent peripheral Northern-Netherlands" (cf. Ashworth, Groote, & Pellenbarg, 2007; Commissie Hoekstra, 2001; Rijnks & Strijker, 2013; Strijker, 2008; Thissen et al, 2010).

As mentioned before the questions of the questionnaire themselves were all structured around three themes which was done with the explicit purpose in mind to allowed for a well-considered conclusion at the end of this research paper. These are the perception of the participants/local inhabitants of the current quality of their internet connection, the accessibility of those that perform work at home or at a company in the research area and questions about those considering participation in improving their current internet connection. Furthermore the gender, age and number of inhabitants per household data also have been obtained in order to see if there are any possible connections and differences between the different groups as was shown in earlier work by Warren (2007). As the data was inconclusive because of it small sample size the conclusions are most strongly based on the results of the in-depth interviews and addiotional notes. As such the conclusions themselves are mostly exploratory in nature in stead of being a more definitive answer to the earlier posed research questions.

3.2) In-depth interviews

For this research paper a part of the research has been conducted by performing in-depth interviews with participants of the survey. The questions asked during the interview can be reviewed at 'Attachments, overview in-depth interview questions.' During the in-depth interviews more questions regarding the answers of the participants were asked than were mentioned on the original questionnaire. This was done as the participants consist of varying backgrounds with different interpretations on their quality of their internet connection and willingness to take action.

A total of 6 in-depth interviews have been used to enhance the results of this research paper. Furthermore the in-depth interviews took place with over five who work (part or fulltime) in the chosen area. As a consequence the qualitative data is most likely to be useful in ascertaining about what the financial aspect does to the drive to take action regarding the quality of the internet connection and whether there is a awareness of the effects of the 'rural-digital divide'.

All interviews have been made anonymous to protect the requested privacy of the participants. In this paper participants are referred to by number instead of a actual name. For the entire transcripts of alle the interviews see the Attachments 'Transcripts of the In-depth interviews'.

Map of the research area: Gasselternijveenschemond & Gasselterboerveenschemond

Figure 3: An overview of the geographical research area of Gasselternijveenschemond and Gasselterboerveenschemond. In the map the location of the places where the interviews were taken can be observed. The map itself is on a scale of 1:39000.

3.3) Additional notes taken during the survey

During the acquisition of data for the survey many participants also made remarks about the questions involved and provided further enlightenment about their opinions on the subject of this research paper. While they have not participated in an in-depth interview in the strictest sense they did allow notes to be taken and used for research purposes. The remarks themselves are anonymous as is the same with the survey and in-depth interviews. The remarks themselves are intertwined with the various paragraphs of the 'Results'.

3.3) Ethical considerations

Considering that the primary data was collected by an insider of the research area there was the danger of not being able to maintain a degree of objectivity for this kind of research. Furthermore there was the constant worrying about that being an insider might also subconsciously cause a bias in the sample of the survey. As a positive influence the familiarity of being an insider provided more willingness of local inhabitants to participate in the survey and in-depth interviews. Plus many allowed having notes taken of their responses to certain survey questions. As a drawback to being an insider in one's own research area it might be difficult to have maintained a complete objective eye to the surroundings. A concern is that one gets too much involved in the research topic and consequences of researching it. Whether or not this truly has become the case is difficult to ascertain without outside review but has to be considered none the less.

On a personal note, when asking local inhabitants to participate in the survey people who seemed dissatisfied with their currently quality of digital access seemed more willing to take the time to answer the survey than those that do not. Furthermore as the weather worsened the willingness to participate dropped accordingly. This made a change of strategy necessary by allowing participants to fill in the survey in their own time instead of the researcher being present. This might have resulted in some potential loss of useful data in the form of additional notes but did ensure a higher response of the survey than otherwise would have been possible.

4) Results

In order to make a clear overview of the results everything has been categorized per subject of the various smaller research topics. Furthermore, only the most critical values are displayed in figures and graphs in this chapter itself. For a complete overview of all data please look under 'Attachments, overview of figures and data' and for the complete in-depth interviews under 'Attachments, Transcripts of the in-depth interviews'.

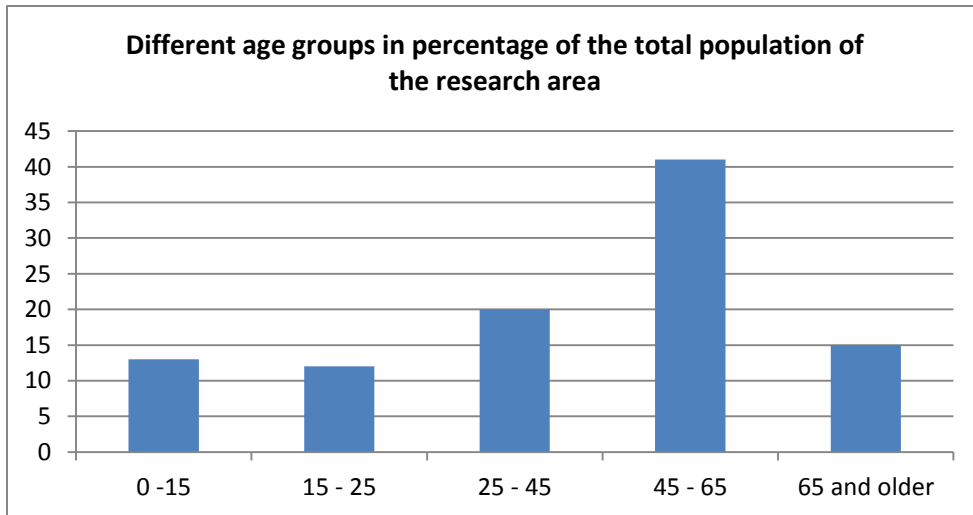
4.1) General overview of the results

A total of 52 individuals have participated in the survey. This is out of a potential maximum response group of 90 households (and thus a possible non-response group of 38).

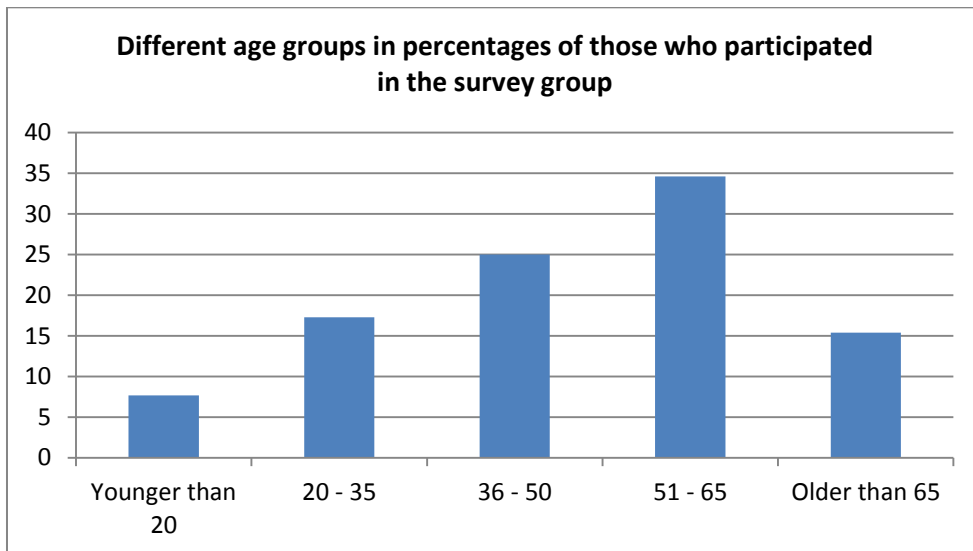
Of those 52, 31 are male and 21 are female. This difference may be due the fact that many couples were both at home on several Saturday's when the survey was taken and the survey itself allowed only one gender to be selected for the participant(s) in the survey. Regarding the age difference, the category of 51-65 was by far the largest group of the participants with was followed up by the category of age 36-50 as is visible in figure 4 below. Some were also younger than 20. This has most likely to do with the possibility that as one of the participants remarked as some households chose their children to fill in the questionnaire as they are considered "more knowledgably" regarding the Internet.

And regarding the distribution of said households, 3 or more in a single household seems to be the dominant family unit represented in the survey with over 51,9 percent falling in this category (see table 17 in Attachments). This is higher when comparing these figures with the statistics available of the research area from the Dutch Central Agency for Statistics (CBS, 2014). According to their data the average number of inhabitants per household is 2,4 with 20 percent consisting of 1 inhabitant per household, 40 percent of inhabitants belonging to a household without children and 39 percent of households belonging with children.

On the next page there are two different columns representing the used age categories. As is visible in figure 3 and 4 different age categories were chosen between this research paper and the data of CBS (2014) making a exact comparison in one column unpractical. However when looking at the figures the participants of the survey appear to be relatively well presented in comparison with the statistical data available.

Figure 3: A column of the different age groups in percentages of the total population of the research area. The data was acquired from CBS (2014).

Figure 4: A column of the resulting different age categories present in the survey group.

4.2) Local inhabitants perception on the quality of their digital access

As explained in the previous chapter of methodology the results of several questions in the survey were used to answer whether local inhabitants have a specific view on the quality of their digital access. As can be seen at the table(s) below the participants answered the question quite differently from one another.

Answers	Frequency	Percent
Very good	2	3,8
Good	24	46,2
Neutral	7	13,5
Bad	15	28,8
Very bad	4	7,7
Total	52	100,0

Table 1: Answers given by the participants when asked about their perception on the quality of their current internet connection.

Regarding the inhabitants perception on their quality of the current connection those that answered the question with 'Good' dominate it with a percentage of 46,2. Combined with those that give 'Very good' this becomes a total of 50 percent versus 36,5 percent for 'Bad' and 'Very bad' and 13,5 defining themselves as neither agreeing nor disagreeing on the matter. When comparing these results with the number of households per person to see if there was a difference between the perception and the number of households that use Chi-Square Test (Table 18 in the 'Attachments') gave no conclusive answer because of the high number of cells not having enough values (55,6 percent). When asked what the importance is of having an internet connection in their lives the answers are striking indeed as can be seen in table 2.

Answers	Frequency	Percent
Very important	25	48,1
Important	24	46,2
Neither important nor unimportant	3	5,8
Unimportant	0	0
Totally unimportant	0	0
Total	52	100,0

Table 2: Perceived importance of the internet role in the participants lives.

Not a single participant in the survey defined the role of access to the internet as 'Not important' or 'Totally unimportant'. Instead the most conservative answer is in the fact that 5,8 percent is neutral on the subject while over 46,2 defines it as 'Important' and even 48,1 percent defines it as 'Very important'. In short half of those surveyed view their quality of the current access to the Internet satisfactory and 94,2 percent view the role of the Internet as at least to be important in their daily lives. This is also further acknowledged by those who participated in the in-depth interviews. As participant 5 remarked: "Having a connection to the internet is a must. Especially broadband access. It is important now, it will be even more important tomorrow".

When asked about what the participants consider the most common problem with the current state of the connection the most frequently given answers are that it is too slow for social communications (16 times) and too slow for work related activities (17 times). 21 participants experienced no disadvantages with the current connection as can be seen in table 3.

When asked about the quality all participants believed it to be important to have the internet connection but had different opinions about the quality and more specific importance. For instance, participant 3 & 4 of the interviews were more than willing to wait for the things they needed from the internet while participant 5 found that a unacceptable part as he considered it a bad influence for the economy and frustrating in general. Or as participant 5 put it: 'When a small business wants to start here in the area and it tries to stay in contact with its costumers or the other way around and that connection is not good enough for fast communication then after a few attempts that costumers will stop.' When asked for the importance of the quality of the internet connection for the local community the participants are more divided in their opinion. A combined 38,5 percent see negative consequences of the current state of infrastructure while 36,6 do see it as a negative aspect for the community with a remaining 30,8 staying neutral on the subject.

Answers	Frequency	Percent
No	36	69,2
Yes	16	30,8
Total	52	100,0

Connection to low quality for work activities

Answers	Frequency	Percent
No	35	67,3
Yes	17	32,7
Total	52	100,0

Connection to low quality for social communication

Answers	Frequency	Percent
No	46	88,5
Yes	6	11,5
Total	52	100,0

Connection to low quality for self scholarship activities

Answers	Frequency	Percent
No	49	94,2
Yes	3	5,8
Total	52	100,0

Connection to low quality for access to digital services

Answers	Frequency	Percent
No	31	59,6
Yes	21	40,4
Total	52	100,0

Experiencing no disadvantages

Answers	Frequency	Percent
No	42	80,8
Yes	10	19,2
Total	52	100,0

None of the above, but...

Table 3: Multiple tables to represent in what way(s) the participants of the survey view potential disadvantages because of the current state of their connection to the Internet. Results of the third question used in the survey.

Answers	Frequency	Percent
Strongly disagree	3	5,8
Disagree	14	26,9
Neither agree nor disagree	16	30,8
Agree	11	21,2
Strongly agree	8	15,4
Total	52	100,0

Table 4: Answers given by the participants of the survey on whether a participant agrees with the assertion that the local community is at a disadvantage because of the current quality of digital access.

During the in-depth interviews, one of the remarks stood out about their perception on the quality of digital access. As participant 7 in the interviews summarized it; “the internet connection works, you can access your e-mail, do your basic things, but everything else is impossible as you still have to pay for things that you should be able to do”.

4.3) Accessibility for inhabitants for working at home and local companies

Of the total 52 participants, 21 participants also work at home and 10 of them own a business in the area (see table 5 & 6 in Attachments).

The perception of the participants on the quality of the internet connection for work purposes is considered divided with 38 percent of the participants who work at home or in the research area considering it ‘good’, 33 percent consider it ‘bad’ and a further 28,6 percent finds it neither good nor bad. This is different with the in-depth interviews and remarks made during the surveys themselves. Those who commented on this issue found it mostly bad and considered it a bad influence on their business. For example, participant 1 participant 2 in the interviews considered the speed to be detrimental to the daily function as a lot of time was wasted in uploading important files to the government.

Answers	Frequency	Percent
Very bad	4	7,7
Bad	3	5,8
Neither agree nor disagree	6	11,5
Good	6	11,5
Very good	2	3,8
Unknown	31	59,6
Total	52	100,0

Table 5: Answers given by the participants of the survey on what their perception is of the quality of digital access for work and/or company related activities. Those that do not work in the area belong to the variable ‘unknown’.

4.4) View on participating on improving connection to the internet

When considering the view on participating on improving the connection to the internet themselves there is a strong difference of opinion among the participants in both the survey and in-depth interviews.

As table 6 is able to show most participants are in doubt about whether that would be a wise thing to do. This may have to do with the fact that many consider there to be many uncertainties and the simple fact that many are also quite satisfied with the current connection. Either way, most participants have as of yet not taken any action to improve their situation as is visible in table 7.

A larger number of participants would consider going to a townhall meeting then does who don't but it does depend on what would be presented at such a townhall meeting about improving the internet connection.

Furthermore when asked if participants would consider to participate in an initiative to improve the connection themselves through collective action many seem unsure about the prospect. 13,5 percent outright refuses such an option but the rest is more divided as can be seen in table 8.

This might be an indication that many inhabitants seem unsure as how to weigh the issue. As both participants 1 and 2 remarked in the interviews they are unaware about many possibilities for improving their connection. But as participant 2 noted: "if there are initiatives to improve the internet connection they need to do a better and stronger job of promoting it and reach the local inhabitants. As at the moment it seemed to be something only very few people know anything about" according to participant 2.

Regarding participating in a local initiative to improve the access to a faster connection to the internet it is of extreme importance that "there is a strong and clear balance between the financial burden and the ascertained quality of the internet connection" according to participant 8 of the in-depth interviews.

Furthermore many participants in both the interviews as well as in the additional notes acquired during the surveys noted that it should not be their responsibility to provide a high quality internet access for themselves and the local community but the government. It is seen as a form of injustice that urban areas / cities get the access for free while people in the countryside have to pay for themselves.

Participant 5 also considers the level of income to be a problem in improving the connection to the internet as that is comparatively low. As such many might not want to improve their connection or take other actions as they simply can not afford the price. Furthermore, according to participant 5 the mentality of the local inhabitants also make it difficult to organize such a activity in general because many seem to have a black and white attitude to the issue and consider it as mentioned a responsibility of the government and not the local inhabitants to improve the connection.

Answers	Frequency	Percent
Yes	14	26,9
No	17	32,7
I don't know	21	40,4
Total	52	100,0

Table 6: Table shows whether participants would take the initiative to take action to improve their connection to the Internet.

Answers	Frequency	Percent
Yes	12	23,1
No	40	76,9
Total	52	100,0

Table 7: Table shows whether participant already have taken action to improve the quality of their connection to the Internet.

Answers	Frequency	Percent
Will not participate	7	13,5
Will not nor will participate	11	21,2
Will participate	16	30,8
I don't know	16	30,8
None of the above, but...	2	3,8
Total	52	100,0

Table 8: Explaining the opinion of participants whether they would consider participating in a citizen initiative for improving the connection to the internet.

Answers	Frequency	Percent
Would contribute	9	17,3
Would or would not contribute	13	25,0
Would not contribute	16	30,8
I don't know	12	23,1
None of the above, but...	2	3,8
Total	52	100,0

Table 9: The table shows the answers of the participants on whether they are willing to partake financially to improve the connection to the Internet. Results of the fourteenth question used in the survey.

5) Conclusion

Based on the findings acquired with the used methodology and the produced results of said methodology we can infer through the in-depth interviews that there seems to be a certain 'digital divide' as defined by Malecki (2003) between those that are satisfied with their quality of digital access and those that are not. The results however are difficult to properly compare with the theoretical background. None the less those that participated with the interviews consider their digital access good enough for basic functions but not for more 'advanced' applications like streaming services, large file download/uploads and other data sensitive applications. Several are also more convinced that it limits the local community than those who only partook in the survey. However the obtained data with the used survey does not provide data with statistical presentable accuracy to show strong differences other than which are already visible in the frequency tables. As such it looks like there is a divided consensus in the survey whether or not the quality of the digital connection is good enough. This means that the strongest concluding value lies with the in-depth interview and must be seen in a most exploratory light.

From those interviews it becomes clear that while all participants consider their connection important the willingness to take action to improve it depends on the value of taking part in the community (participant 3 & 4), financial cost to participating (all participants), and the potential benefits of the improvement to the connection (participant 7).

This willingness seems to improve when people live further away from the main 'core' of the village itself and all – according to themselves – are connected with a old telephone cable to the Internet. These observations do seem to agree with the theories posed in the theoretical background. Most importantly, with those of Warren (2002, 2007) and the delay of the 'digital cycle'. But also with 'social cohesion' and pressure as described in the referenced work of Jaffe & Quark (2006).

Finally, all things considered, inhabitants seem to take action only when the negative experiences get to such a degree that it is noticeably during their daily lives. Even more so when it happens during working hours. Furthermore some consider the community's role in improving important while others emphasize the role of government. In short many aspects remain inconclusive and can be differently interpreted.

6) Reflection and discussion

The results of the survey and the answers given by those who participated in the in-depth interviews create new questions which in turn create the opportunity for further study on this subject. But first a few remarks of reflection on the acquisition of primary data, the analysis of the primary data and the creation of this research paper in general. To start there are several recommendations for the focus of a follow-up study of the current material. First, there is the necessity of getting a larger response group than used in this research paper. The current number may have allowed a statistical test to be performed with the Chi Square Test – Fisher’s Exact Test however because the paper in general turned out to be explorative in nature it is unwise to make further attempts with statistics without a more elaborate survey group than used here in the paper. Secondly, going into stronger detail with the survey as to be able to make a distinction between the actual measurable quality of digital access as opposed to the more general answers might be beneficial. It might get a clearer result when it is visible whether or not an inhabitant has access to the internet by a copper wire, COAX or fiber cable as that will obviously influence the overall result of any follow-up study. In this study that kind of information was primarily acquired through in-depth interviews and ascertained knowledge by local inhabitants who were aware of the current condition of the already existing infrastructure in the region. As the digital access of the Internet is considered universally important, but not vital enough for many to invest in its functionality it might be a good place to start any further research from that point on why that is so. This paper gives a few explanations in the conclusions but a lot of it remains inconclusive. The problem with that statistic is however that it might have presented a bias in the question itself as the alternative is that there really is no one who does not consider it unimportant. Then again what might explain it is one of remarks made during collecting the survey that “For us, the internet is not essential, we use it for mail and such, but our children and grandchildren use it all the time’. Those not using the Internet themselves believe it is of great importance to their children and grandchildren but not to themselves.

Another point for discussion is getting local inhabitants to participate to take action to improve their Internet connection. According to those spoken during the in-depth interview this seems to be an important issue for those living further away of the ‘center’ of the village. Because their Internet connection is worse compared to those living in the village they feel that even a part of the town is at a stronger disadvantage than the rest of the town.

A final point for contention is that this research has no clear view of whether the actual perceived and experienced disadvantage is because of sub-par infrastructure or if the equipment in a given household is no longer up-to-date. In future research it might be important to factor in this variable in order to be able to distinguish this.

7) Literature

- Adams, A.E., Boase, J., Stern, J.M. (2011) Rural Community Participation, Social Networks, and Broadband Use: Examples from Localized and National Survey Data. *Agricultural and Resource Economics Review*. No. 40/2, page 158 – 171
- Andrews, R. (2011) Religious Communities, Immigration, and Social Cohesion in Rural Areas: Evidence from England. *Rural Sociological Society*, Volume 76, No. 4, page 535 – 561
- Ashworth, G. J., Groote, P. D., & Pellenbarg, P. H. (2007). A Compact geography of the Northern Netherlands. Assen: Book only
- Bosworth, G., Saleminck, K., Strijker, D. (2013) Rural development in the Digital Age: a systematic literature review on unequal ICT availability, adoption, and use in rural areas *Submitted to Journal of Rural Studies*
- Bowden, L. et al (2009) Getting to know Arc GIS desktop. Second Edition. ESRI Press. Redlands, California, USA
- CBS, (2014). *Kerncijfers wijken en buurten 2014*. Visited on 10-12-2015 at: <http://statline.cbs.nl/Statweb/publication/?DM=SLNL&PA=82931ned&D1=0,3-21,26-31,84-92&D2=12682-12683,12685&VW=T>
- Commissie Hoekstra e Commissie Structuurversterking Veenkoloniën. (2001). *Van afhankelijkheid naar kracht ('From dependence to strength')*. The Hague: Ministry of van LNV.
- De Schakel. (2014) *Aa en Hunze beste internetgemeente van Drenthe!* De Schakel, 22 October, page 4
- Eilu, G., Galabuzi, C., Kakudidi, E., Mulugo, L., Sibelet, N. & Tabuti, J.R.S. (2014) Strategies for empowering the local to participate in forest restoration. *Agroforest System*. No. 88, Page 719 – 734
- Jaffe, J. & Quark, A.A. (2006) Social Cohesion, Neoliberalism, and the Entrepreneurial Community in Rural Saskatchewan. *American Behavioral Scientist*. Volume 50, No. 2, page 206 – 225
- Malecki, E.J. (2003) Digital development in rural areas: potentials and pitfalls. *Journal of Rural Studies*. No. 19, page 201 – 214
- Norusis M.J. (2008) SPSS Statistics 17.0 Guide to Data Analysis. Prentice Hall Inc. New Jersey, page 385 – 412 (Chapter 18, Non-Parametric Tests)
- Prieger, J.E. (2013) The broadband digital divide and the economic benefits of mobile broadband for rural areas *Telecommunications Policy*. No. 37, page 483 – 502

- Rijnks & Strijker (2013) Spatial effects on the image and identity of a rural area *Journal of Environmental Psychology*. No. 36, page 103 - 111
- Salemink, K. & Strijker, D. (2012) Breedband op het platteland: Rapportage voor Woon- en Leefbaarheidsbasisplan Oost-Groningen. University of Groningen
- Strijker, D. (2008). Globalization of a potato starch co-operative. In P. Pellenbarg, & E. Wever (Eds.), *International business geography*. Page.169 -186. London: Routledge.
- Thissen, F., Drooglever Fortuijn, J., Strijker, D., & Haartsen, T. (2010). Migration intentions of rural youth in the Westhoek, Flanders, Belgium and the Veenkoloniën, The Netherlands. *Journal of Rural Studies*, No. 26, Page 426 - 436.
- Warren, M. F. (2007) The digital vicious cycle: Link's between social disadvantage and digital exclusion in rural areas. *Telecommunications Policy*. No. 31, page 374 – 388
- Warren, M. F. (2002). Digital divides and the adoption of information and communication technologies in the UK farm sector. *International Journal of Information Technology and Management*. 1(4), 385–405.

7.3) Keywords

- Rural penalty
- Rural – Urban divide
- Digital exclusion

7.4) Definitions of used concepts in this bachelorthesis

- Rural – urban divide: the social and economic inequality in a given person or communities access and use of ICT (Malecki 2003)
- Rural penalty: a concept which can be defined as a low density of population which in turn means a low density for markets, and thus greater distances and difficulty to reach (digital) information, labor and resources. (Malecki, 2003)
- Digital exclusion: a discrete sector of the population suffers significant and possibly indefinite lags in its adoption of ICT through circumstances beyond its immediate control. (Warren, 2007)

8) Attachments

Contents of attachments:

8.1) Survey questions	26
8.2) In-depth interview questions	30
8.3) Overview of figures used in the research paper	31
8.4) Transcripts of in-depth interviews	38

8.1) Survey questions

This is the questionnaire used for acquiring the primary data for this research paper. Be advised the questionnaire is in Dutch only as all participants were of the Dutch nationality. For a full explanation of the results see chapter Results in the research paper itself.

Enquête: digitale bereikbaarheid regio Gasselternijveenschemond

Beste deelnemer,

Deze enquête bestaat uit 18 (korte) vragen over uw mening over de kwaliteit van uw eigen internetverbinding en dat van uw omgeving. De gegevens worden gebruikt om te proberen aan te tonen wat voor belang bewoners op het platteland hechten aan hun digitale bereikbaarheid. De ingevulde gegevens blijven anoniem en worden alleen gebruikt voor het onderzoek. Voor vragen kunt u me bereiken via onderstaande contactgegevens.
Dank u voor uw deelname aan deze enquête!

Met vriendelijke groet,
Robin Groenewold

Student Sociale Geografie & Planologie
Rijksuniversiteit Groningen
r.h.groenewold@student.rug.nl
0657384668

Eigen beeld (perceptie) van de kwaliteit van uw internetverbinding

1| Hoe zou u de kwaliteit van uw internetverbinding kwalificeren?

- Zeer goed
- Goed
- Neutraal
- Slecht
- Zeer slecht

2| Is het bezitten van een internetverbinding belangrijk voor uw huishouden?

- Heel belangrijk
- Belangrijk
- Neutraal
- Niet belangrijk
- Helemaal niet belangrijk

3| Op wat voor manier benadeeld de kwaliteit van de internet-verbinding uw huishouden? Vul indien van toepassing meerdere antwoorden in a.u.b.

- Te langzaam voor digitale werkzaamheden
- Onbereikbaarheid van (sociale) contacten
- Onmogelijkheid zelfontplooiing door middel van digitale diensten
- Onbereikbaarheid eigen digitale eigendom / diensten
- Geen belemmeringen
- Anders namelijk:.....

4| Bent u het ermee eens dat uw dorp wordt belemmerd door de huidige kwaliteit van de internetverbinding?

- Helemaal mee oneens
- Oneens
- Neutraal
- Eens
- Helemaal mee eens

Digitale bereikbaarheid voor werkzaamheden

5| Werkt (inclusief thuiswerken) u ook in uw eigen dorp?

- Ja   Ga door naar vraag 6
- Nee   Ga door naar vraag 9

6| Heeft u een eigen bedrijf in Gasselternijveenschemond of Gasselterboerveenschemond?

- Ja
- Nee

7| Hoe zou u de kwaliteit van de internetverbinding kwalificeren voor uw werkzaamheden?

- Zeer slecht
- Slecht
- Neutraal
- Goed
- Zeer goed

8| Bent u het eens met het gegeven dat de kwaliteit van de internetverbinding uw werkzaamheden belemmerd?

- Helemaal mee oneens
- Mee oneens
- Neutraal
- Eens
- Helemaal mee eens

Deelname voor verbetering van de digitale verbinding

9| Zou u zelf actie ondernemen om de kwaliteit van uw digitale verbinding en die van uw dorpsbewoners te verbeteren?

- Ja
- Nee
- Weet ik niet

10| Heeft u zelf actie ondernomen om de kwaliteit van uw digitale verbinding en die van uw dorpsbewoners te verbeteren?

- Ja   Ga door naar vraag 11
- Nee   Ga door naar vraag 12

11| Wat voor actie heeft u zelf ondernomen om de kwaliteit van uw digitale internetverbinding en die van uw dorpsbewoners te verbeteren? Vul indien van toepassing meerdere antwoorden in a.u.b.

- Aan een coöporatie deelnemen
- Contact gezocht met de gemeente
- Contact gezocht met dorpsbewoners
- Contact gezocht met de internetprovider
- Anders namelijk:.....

12| Zou u naar een dorpsbijeenkomst gaan over het verbeteren van de kwaliteit van de digitale internetverbinding?

- Ja
- Nee
- Weet ik niet

13| Zou u deelnemen aan een coöporatie om uw dorp te voorzien van een betere internetverbinding?

Niet deelnemen

Neutraal

Wel deelnemen

Weet ik niet

Anders namelijk:.....

14| Zou u financieel bijdragen aan de totstandkoming van een betere internetverbinding in uw dorp?

Wel bijdragen

Neutraal

Niet bijdragen

Weet ik niet

Anders namelijk:.....

Afsluitende vragen

15| Wat is uw geslacht?

Vrouw

Man

16| Wat is uw leeftijd?

Jonger dan 20

20 – 35

36 – 50

51 - 65

Ouder dan 65

17| Uit hoeveel bewoners bestaat uw huishouden?

1

2

3 of meer

18| Bent u bereid deel te nemen aan een uitgebreid interview? Zo ja, vult u hier a.u.b. uw contactgegevens in:

Nee

Ja: .....

8.2) In-depth interview questions

The following chapter contains the questions used during the in-depth interviews. Aside from these questions other questions were used for this bachelor thesis dependent on each individual interview. This was done because of the different backgrounds of each participant. A complete overview of these questions can be found at “Transcripts of in-depth interviews”.

Diepte interview: aanvulling op de enquête

Openingsvragen

- Heeft u bezwaar indien ik dit gesprek opneem voor de bachelorthesis?
- Heeft u nog vragen over de enquête die u heeft ingevuld?

Kwaliteit van internetverbinding van uw huishouden

- Waarom is de kwaliteit van de internetverbinding naar uw mening goed/slecht?
- Waarom zou er wel/niet iets aan de kwaliteit van de internetverbinding gedaan moeten worden?
- Wat zou er naar u idee gedaan moeten worden aan het verbeteren van de kwaliteit van de internetverbinding van uw huishouden?

Kwaliteit van interverbinding van uw bedrijf/instelling

- Waarom is de kwaliteit van de internetverbinding naar uw mening goed/slecht voor uw bedrijf/instelling?
- Waarom zou er wel/niet iets aan de kwaliteit van de internetverbinding gedaan moeten worden?
- Wat zou er wel/niet aan de kwaliteit van de internverbinding gedaan moeten worden?

Bereidbaarheid om over te gaan tot actie en participatie

- Bent u bereid om zelf actie te nemen om de kwaliteit van de internetverbinding te verbeteren?
- Hoe zou u dat willen aanpakken?
- Hoe denkt u uw buurtbewoners bewust maken van de noodzaak om deel te nemen aan actievoeren/investeren/participeren voor een betere internetverbinding?

Afsluitende vragen

- Heeft u zelf nog vragen en/of opmerking over dit interview?
- Wilt u de bachelor thesis bij succesvolle voltooiing ook ontvangen?

8.3) Overview of figures used in the research paper

This chapter contains all the figures used or referred to in the research paper. All table and figures were created with the software program SPSS (2014). As such these are the raw tables instead of the some of the ones visible in the research paper. This chapter starts with the answers on each question of the survey. Further on are the full analyses of all performed statistical tests. The tables and figures below contain additional data for any closer inspection and review of the acquired data from the survey that was performed in November and December 2014.

Answers	Frequency	Percent
Very good	2	3,8
Good	24	46,2
Neutral	7	13,5
Bad	15	28,8
Very bad	4	7,7
Total	52	100,0

Table 1: It displays the answers given by the participants when asked about their perception on the quality of their current internet connection. Results of the first question used in the survey.

Answers	Frequency	Percent
Very important	25	48,1
Important	24	46,2
Neutral	3	5,8
Unimportant	0	0
Totally unimportant	0	0
Total	52	100,0

Table 2: This table explains the perceived importance of the role of the internet in the participant's daily lives. Results of the second question used in the survey.

Answers	Frequency	Percent
No	36	69,2
Yes	16	30,8
Total	52	100,0

Connection to low quality for work activities

Answers	Frequency	Percent
No	35	67,3
Yes	17	32,7
Total	52	100,0

Connection to low quality for social communication

Answers	Frequency	Percent
No	46	88,5
Yes	6	11,5
Total	52	100,0

Connection to low quality for self scholarship activities

Answers	Frequency	Percent
No	49	94,2
Yes	3	5,8
Total	52	100,0

Connection to low quality for access to digital services

Answers	Frequency	Percent
No	31	59,6
Yes	21	40,4
Total	52	100,0

Experiencing no disadvantages

Answers	Frequency	Percent
No	42	80,8
Yes	10	19,2
Total	52	100,0

None of the above, but...

Table 3: Multiple tables to represent in what way(s) the participants of the survey view potential disadvantages because of the current state of their connection to the Internet. Results of the third question used in the survey.

Answers	Frequency	Percent
Strongly disagree	3	5,8
Disagree	14	26,9
Neither agree nor disagree	16	30,8
Agree	11	21,2
Strongly agree	8	15,4
Total	52	100,0

Table 4: Answers given by the participants of the survey on whether a participant agrees with the assertion that the local community is at a disadvantage because of the current quality of digital access. Results of the fourth question used in the survey.

Answers	Frequency	Percent
Yes	21	40,4
No	31	59,6
Total	52	100,0

Table 5: Table explaining the number of participants (also) working at home. Results of the fifth question used in the survey.

Answers	Frequency	Percent
Yes	10	47,6
No	11	52,4
Total	21	100,0

Table 6: Table showing the number of participants who have their own business in the research area. Results of the sixth question used in the survey.

Answers	Frequency	Percent
Very bad	4	7,7
Bad	3	5,8
Neither bad nor good	6	11,5
Good	6	11,5
Very good	2	3,8
Unknown	31	59,6
Total	52	100,0

Table 7: Table explaining the quality of the internet connection for business purposes. Results of the seventh question used in the survey.

Answers	Frequency	Percent
Strongly disagree	2	3,8
Disagree	2	3,8
Neither agree nor disagree	6	11,5
Agree	6	11,5
Strongly agree	5	9,6
Unknown	31	59,6
Total	52	100,0

Table 8: Table explaining the agreement on the current state of the connection to the internet putting business activities at a disadvantage. Results of the eighth question used in the survey.

Answers	Frequency	Percent
Yes	14	26,9
No	17	32,7
I don't know	21	40,4
Total	52	100,0

Table 9: Table shows whether participants would consider taking action to improve their connection to the Internet. Results of the ninth question used in the survey.

Answers	Frequency	Percent
Yes	12	23,1
No	40	76,9
Total	52	100,0

Table 10: Table shows whether participant already have taken action to improve the quality of their connection to the Internet. Results of the tenth question used in the survey.

Answers	Frequency	Percent
No	11	21,2
Yes	1	1,9
Unknown	40	76,9
Total	52	100,0

Participates in a citizen initiative for improving the quality of connection

Answers	Frequency	Percent
No	10	19,2
Yes	2	3,8
Unknown	40	76,9
Total	52	100,0

Contacted the local county

Answers	Frequency	Percent
No	9	17,3
Yes	3	5,8
Unknown	40	76,9
Total	52	100,0

Contacted the local villagers in the region

Answers	Frequency	Percent
No	3	5,8
Yes	9	17,3
Unknown	40	76,9
Total	52	100,0

Contacted the internetprovider (isp)

Answers	Frequency	Percent
No	6	11,5
Yes	6	11,5
Unknown	40	76,9
Total	52	100,0

None of the above, but...

Table 11: These tables show what kind of action the participants have already taken to improve their connection to the Internet. Results of the eleventh question used in the survey.

Answers	Frequency	Percent
Yes	23	44,2
No	18	34,6
I don't know	11	21,2
Total	52	100,0

Table 12: Shows the number of participants who would consider going to a town hall meeting about the subject. Results of the twelfth question used in the survey.

Answers	Frequency	Percent
Will not participate	7	13,5
Will not nor will participate	11	21,2
Will participate	16	30,8
I don't know	16	30,8
None of the above, but...	2	3,8
Total	52	100,0

Table 13: Explaining the opinion of participants whether they would consider participating in a citizen initiative for improving the connection to the internet. Results of the thirteenth question used in the survey

Answers	Frequency	Percent
Would contribute	9	17,3
Would or would not contribute	13	25,0
Would not contribute	16	30,8
I don't know	12	23,1
None of the above, but...	2	3,8
Total	52	100,0

Table 14: Table showing the answers of the participants on whether they are willing to partake financially to improve the connection to the Internet. Results of the fourteenth question used in the survey.

Answers	Frequency	Percent
Female	21	40,4
Male	31	59,6
Total	52	100,0

Table 15: Gender of participants in the survey, derived from the fifteenth question of the survey.

Answers	Frequency	Percent
Younger than 20	4	7,7
20 - 35	9	17,3
36 - 50	13	25,0
51 - 65	18	34,6
Older than 65	8	15,4
Total	52	100,0

Table 16: Age of participants in the survey, derived from the sixteenth question of the survey.

Answers	Frequency	Percent
1	4	7,7
2	21	40,4
3 or more	27	51,9
Total	52	100,0

Table 17: Number of inhabitants per household, derived from the seventeenth question of the survey.

Number of inhabitants per household * Perception on the quality of the connection to the internet Crosstabulation

	Perception on the quality of the connection to the internet			Total	
	Good	Neither good nor bad	Bad		
Number of inhabitants per household	1	3	0	1	4
	2	11	2	8	21
	3 or more	12	5	10	27
Total		26	7	19	52

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)	Exact Sig. (2-sided)	Exact Sig. (1-sided)	Point Probability
Pearson Chi-Square	2,145 ^a	4	,709	,708		
Likelihood Ratio	2,614	4	,624	,694		
Fisher's Exact Test	1,687			,809		
Linear-by-Linear Association	,533 ^b	1	,465	,486	,273	,073
N of Valid Cases	52					

a. 5 cells (55,6%) have expected count less than 5. The minimum expected count is ,54.

b. The standardized statistic is ,730.

Table 18: A Chi-Square test between the number of inhabitants per household and the perception on the quality of the connection to the internet.

8.4) Transcripts of the In-depth interviews

The original transcripts of the in-depth interviews are all in Dutch as that was the language used during the interviews themselves. The quotes used in the research paper have of course been translated from these transcripts. Furthermore have all interviews been held anonymous in order to protect the privacy of the participants.

Interviews:

Interview 1 – Participant 1

Interview 2 – Participant 2

Interview 3 – Participant 3 & 4

Interview 4 – Participant 5

Interview 5 – Participants 6

Interview 6 – Participant 7 & 8

Interview 1

Robin = Robin Groenewold

D1 = Deelnemer 1 = Participant 1

Had je ook nog vragen over de enquête die je hebt ingevuld? Als ik me het goed herinner volgens mij niet. Maar ik vraag het alsnog.

D1: Nee, die heb ik niet.

Robin: Waarom is de kwaliteit van de internetverbinding naar uw mening slecht?

D1: Dat is meer omdat ik het idee heb dat wij hier niet zo goed wonen kwa plek, dus meer de locatie. Het gaat om de kast die het signaal uitzend en de kabel die het hierheen voert en die schijnt hier iets te ver vandaan te staan. Ik heb een abonnement die wel meer zou moeten geven maar in werkelijkheid haalt dat nog niet eens de helft geloof ik. Tenminst de internetverbinding aan het aantal mb's. Dus ik denk dat het daar mee te maken heeft. Puur de plek waar we wonen en de plek van de kast waar het signaal vandaan komt.

Robin: Dus puur de afstand zeg maar?

D1: Ja, ja dat klopt.

Robin: Verder nog redenen waarom het naar uw mening slecht is? Heeft u ook specifieke voorbeelden van wat niet lukt en waar problemen mee zijn?

D1: Nou met name natuurlijk de snelheid. Bijvoorbeeld tijdens het downloaden of film kijken. Ik heb internet op mijn televisie en dat kan ik überhaupt niet via een draadloze verbinding kijken, het is gewoon te traag. Dan moet ik continue laden. Terwijl mijn ouders dezelfde televisie hebben bij hun thuis en zij hebben helemaal geen probleem. Die downloaden van alles. Ook een film op de televisie. Dus dat heeft daar ongetwijfeld mee te maken. Dus dat is wel heel jammer. Het is gewoon echt het gebied. Ik heb ook niet het idee dat het gaat veranderen naar mijn idee. Dat de provider belt en die zegt van 'we hebben nu een beter signaal en we gaan het verbeteren'. Ik vind ook de stugheid van die bedrijven een probleem. Je betaalt wel elke maand netjes gewoon bijna 30 euro.

Robin: Zitten daar de telefoonkosten al bij in verrekend?

D1: Nee, dat is puur de internetverbinding. De abonnementsvorm is volgens mij tegenwoordig ook niet meer anders geloof ik. Volgens mij zit je op een vast tarief of wat ze daarvoor rekenen. Mijn baas betaald het in dit geval dus voor mij valt het mee.

Robin: Ja, ok. Even kijken. U zei zonet van 'het veranderd naar mijn idee zo snel niet' maar ziet u ook mogelijkheden hoe dat eventueel wel veranderd zou kunnen worden?

D1: Ja daar zou de politiek over moeten beslissen heb ik het idee. Of er moet iemand zeggen van 'we gaan er een kast bij plaatsen' of 'de verbinding moet beter' of er moet glasvezel komen. Maar

volgens mij gaat de politiek daarover. Die moet naar mijn mening beslissen of daar glasvezel komt, of dat mag en kan. Dat zou beter zijn, maar ja, dat heeft misschien omdat we toch iets buitengebied zijn dat iets niet kan, mag of gaat. Of toch niet belangrijk genoeg is. Ik denk dat ook een optie is.

Robin: In het geval van politiek. Zou dit dan op lokaal niveau geregeld moeten worden of juist vanuit provinciaal of vanuit de Rijksoverheid geregeld moeten worden?

D1: Ik denk vanuit lokaal niveau het beste is en dat die ook daarvoor volledig bevoegd moeten zijn. Op dat niveau moet gezegd kunnen worden van bijvoorbeeld 'daar wonen zoveel mensen in een bepaalde leeftijdscategorie' daar moeten we de kwaliteit verbeteren. Dat kan op lokaal niveau volgens mij het beste worden overzien. Daar heeft de landelijke politiek volgens mij helemaal geen inzicht in.

Robin: Wat is uw mening over de optie van lokale initiatieven zoals het organiseren van een coöporatie?

D1: Dat zou opzich wel iets zijn denk ik. Dan heb je misschien een beter betaald middel. Dat zou goedkoper kunnen zijn. Maar ik denk dat het ook interessant zou zijn als je het met elkaar voor pleit zodat je een grotere stem hebt. Dan heb je een grotere stem om naar een partij toe te stappen en te zeggen van 'Wij vinden dat...'. Nu ben je een individu. Lokaal zijn daar nog wel mogelijkheden voor, denk ik. Het zou wel iets zijn. Want ik denk dat het beter zou kunnen zijn dat wat er nu is. Een initiatief op zichzelf kan nooit verkeerd zijn.

Robin: Heeft u misschien ook juist een principeel bezwaar tegen coöporaties of andere initiatieven? U gaf bijvoorbeeld al eerder aan dat het eigenlijk door de politiek al sowieso geregeld had moeten zijn.

D1: Hmm, of dat ook echt zo is weet ik niet maar je woont in een dorp en je neemt het ook wel voor lief want je denkt van 'het is een klein dorp en daar is het allemaal wat anders geregeld dan in de grote stad'. En dat is naar mijn idee ook gewoon zo. Daar is meer, daar kan meer als hier. Als hier iets gemaakt moet worden dan kost dat geld en waar doen ze het dan voor. Ik denk dat zo'n investering in de stad rendabeler is en bedrijvigheid ook sneller druk uitoefent. Ik denk dat als je hier meer bedrijven had op een bedrijventerrein dat het hier al veel sneller geregeld zou zijn. Kijk, hier is in verhouding natuurlijk helemaal niks. Dat klinkt wel triest maar is wel waar. In ieder geval, hier heb je alleen maar huizen.

Robin: En een basisschool toch?

D1: Ja dat klopt. En Corporaal heb je ook.

Robin: Ziet u de een lokaal initiatief ook een kans van slagen hebben? Zou het lukken in het dorp zelf?

D1: Ja dat weet ik eigenlijk niet. Ik heb er zelf eigenlijk nooit zo over nagedacht. Dat het kan wist ik eigenlijk niet. Je hoort het wel eens over energie bijvoorbeeld met zonnepanelen. Misschien wel, positief blijven. Er zijn meer mensen die met problemen kampen. Niet iedereen trouwens, je hoort ook wel mensen zeggen van 'nou ik heb geen problemen'.

Robin: Ik pak even de enquête erbij die je hebt ingevuld. Je gaf in de enquête zelf aan geen belemmeringen te ondervinden maar tegelijkertijd dat je ontevreden bent. Zou je daar iets over kunnen vertellen?

D1: Nou kijk het meeste wat ik doe is gewoon voor mijn werk. Ik kan mailen, ik kan dingen doorlezen, ik kan rapportages doorzenden. Dat werkt allemaal wel. Dat is geen belemmering. Maar snel is het zeker niet. Als ik bijvoorbeeld op kantoor ben gaat dat heel erg goed en vooral snel. Dat is het grote verschil.

Robin: U gaf ook al aan dat 'als ik tv kijk dan merk ik er wat van'.

D1: Ja, als het digitaal is, dan is het gewoon waardeloos.

Robin: Iets als Netflix bijvoorbeeld?

D1: Ja, dat wil ik wel heel graag. Maar dat laat ik nu maar want dat wil niet. Dat vind ik wel heel jammer. Dat kan gewoon niet. Ja of je moet een kabel leggen van je router naar je televisie.

Robin: U gaf ook aan in de enquête dat u naar een dorpsbijeenkomst zou gaan over de verbetering van de kwaliteit. Wat verwacht u zelf van zo'n bijeenkomst? Laat ik het zo stellen: Verwacht u naast puur informatie ook potentiële maatregelen of is dat een stap te ver? In wat voor fase zou een dorpsbijeenkomst al gehouden moeten worden?

D1: Ik verwacht dat de opkomst heel wisselend zal zijn. Als ik hoor dat mensen heel verschillend over de kwaliteit van hun internetverbinding denken verwacht ik dat. Als zo'n dorpsbijeenkomst gehouden wordt moet daar al direct duidelijk zijn dat er een voordeel is voor iedere dorpsbewoner en nog beter zijn dat wat ze al hebben en het moet goedkoper zijn. Anders heeft het volgens mij geen enkele zin. Als het bij Klaasje op de hoek slecht is en bij de ander niet en het voordeel ligt alleen bij de eerste lukt het denk ik niet.

Bij bijvoorbeeld windmolens is het een voor iedereen hetzelfde verhaal. Dit is even iets anders.

Robin: Ja, oke. Stel er wordt besloten om actie te ondernemen en er wordt gevraagd naar een financiële bijdrage. Want dat is eigenlijk wat zeker in het geval van een coöperatie wel gebeurt. Wat zou u een acceptabel bedrag vinden?

D1: Poe, je bedoelt dan inclusief je abonnementsgeld?

Robin: Ja, de abonnementskosten plus kosten voor aanleg van de infrastructuur verdeeld over de inwoners.

D1: Is iets als 5 euro per maand een redelijk bedrag wanneer je dat met meerdere mensen doet?

Robin: Lijkt me afhankelijk van de grootte, maar inclusief internet abonnement zit je volgens mij wel van wat ik gezien heb voor in Nederland a snel al rond de 25 tot 45 euro.

D1: Poeh, dat was inclusief?

Robin: Ja inclusief de abonnementskosten voor internet.

D1: Dan valt het mee. Dan zou ik dat goed vinden.

Robin: Maar de kosten verschillen heel sterk per initiatief, deelname en potentiële aansluiting etc zijn allemaal van invloed op de kosten per maand.

D1: In het geval van glasvezel zou je denk ik al snel zien dat mensen bereid zijn nog iets meer te betalen. Tenminste ik zou dat het er wel voor over hebben. Ook al betaald mijn baas het natuurlijk op dit moment nog wel.

Robin: Je had aangegeven helemaal eens te zijn met de stelling dat de huidige kwaliteit van internet het dorp belemmerd.

D1: Hmm, wat me nog wel verbaasd is dat andere mensen het soms sneller hebben dan bij mij. De burens zeggen bijvoorbeeld dat ze een andere verbinding hebben.

Robin: Oke, umm. Maar waardoor wordt het dorp eigenlijk belemmerd door het niet hebben van acceptabele kwaliteit van internet?

D1: Hmm, ik denk niet dat het de werkgelegenheid echt heel erg beïnvloed. Tenzij je heel idoot op youtube of een andere streamservice heel veel content maakt en daarmee je brood verdient.

Robin: Iets als grafisch ontwerper bijvoorbeeld?

D1: Nou precies, als je zoiets doet is, en je wilt thuiswerken is dit niet de geschikte plaats om te gaan wonen op dit moment. Maar dan vraag ik me af of zelfs een plaats als Stadskanaal wel de geschikste plek is om te gaan zitten. Dan moet je echt wel naar de grote stad volgens mij.

Robin: Volgens mij heb ik zo de essentie wel te pakken.

D1: Ja? Als je nog iets te binnen schiet kun je altijd het alsnog vragen. Je hebt mijn telefoonnummer.

Robin: Heeft u zelf nog vragen over dit interview?

D1: Nee eigenlijk niet. Nou, wat ik me nog wel afvraag wat ga je eigenlijk met zo'n scriptie doen?

Robin: Haha, nou in principe in het zo dat met de meeste scripties in werkelijkheid er niet heel veel mee gedaan wordt. Dat is zeker waar.

Robin : Ik u bedanken voor deelname aan dit interview!

Interview 2

Robin = Robin Groenewold

D2 = Deelnemer 2 = Participant 2

Robin: Heeft u zelf nog vragen of opmerkingen over de ingevulde enquête?

D2: Nee niet echt.

Robin: Waarom is naar uw mening de verbinding hier in de regio slecht? Kunt u voorbeelden geven?

D2: Umm, de snelheid is het grootste probleem. Sommige sites kun je niet laden. Uploaden en downloaden duurt lang. Laatst waren we aande slag met een management-programma en toen konden we onze bestanden niet uploaden vanwege de verbinding. Eigenlijk veel dingen die allemaal terug te voeren zijn naar de snelheid van het internet.

Robin: U gaf aan in de enquête dat het ook te langzaam was voor werkzaamheden. Is dat het managementprogramma waar u het over had?

D2: Ja, zulke dingen gaan vaak heel langzaam. Je moet lang wachten voordat de boel is verwerkt. Vooral voor onze jongens, die zijn al helemaal bezig met de snelheid van het internet.

Robin: Verder gaf u ook aan in de enquête dat u het er helemaal mee eens was dat het dorp belemmerd wordt door de kwaliteit van het internet. Hoe ziet u dat voor zich?

D2: Nou ja, als je als zelfstandige in het dorp geen goed internet hebt kun je je klanten niet bereiken. Als je geen goed internet doe je ook gewoon niet mee. En dat geldt niet alleen voor hier maar veel meer landelijke gebieden.

Robin: Vergelijkbare signalen uit andere delen van het land?

D2: Ja, zeker. We moeten hier ook als we bijvoorbeeld dode koeien hebben gegevens opsturen via de computer naar de overheid. Wanneer dat niet werkt moet dat via de telefoon en je moet dat ook in je management programma verwerken. Internet is gewoon heel belangrijk voor ons.

Robin: Is het ook zo dat het allemaal verplicht is om het via internet te doen?

D2: Nou het kan wel via de telefoon maar het is gewoon heel erg omslachtig. En via je computer en het managementprogramma heb je dat zo bij de hand en kun je het verwerken wanneer het internet het goed doet.

Robin: U had in de enquête aangegeven ook zelf al eens actie te hebben ondernomen door over te stappen naar een andere provider. Was daar ook een waarneembaar verschil te merken?

D2: Nou eigenlijk werd het nog slechter. We weten ook niet wat we nu gaan doen, of we weer teruggaan of dit abonnement aanhouden. We zaten bij Tele2 en nu zitten we bij XS4ALL en we zijn

toen volledig overgestapt. Met de telefoon zijn we inmiddels alweer terug bij Tele2 want dat werkte helemaal niet en internet zijn we ook niet tevreden over want dat is nog langzamer als wat we bij Tele2 nog kregen. Misschien dat we daar ook weer teruggaan maar je zit natuurlijk wel aan een contract vast. Dus het helpt eigenlijk niet veel naar wat voor provider je gaat. Ze maken wel allemaal mooie reclame en de één is nog sneller dan de andere maar wanneer je uitzoekt of je dat hier kunt krijgen is dat allemaal niet beschikbaar voor de regio.

Robin: Oke, umm volgende vraag. U had aangegeven in de enquête dat u bereid bent om deel te nemen aan een coöporatie. Wat verwacht u van deelname aan een coöporatie en wat zou voor redenen zijn om niet deel te nemen aan de coöporatie?

D2: Wel deelnemen, omdat als je als een groep meer macht hebt en dat de kosten voor het realiseren worden uitgesmeerd over de deelnemers. Misschien dat je dan kans hebt op een snellere verbinding. Maar het is ook nog een beetje afwachten, misschien dat het uiteindelijk overal vanzelf al komt.

Robin: Als ik me niet vergis hadden we het afgelopen zaterdag bij het invullen nog over dat er ook mogelijke principele bezwaren kunnen zijn omdat de overheid het zou moeten regelen?

D2: Ja dat zeker ook. En je gaat maar toch op zekere financiële hoogte deelnemen.

Robin: En wat zou die financiële grens voor u zijn?

D2: Poeh, dat vind ik moeilijk om te zeggen. Voor ons is internet denk ik belangrijker dan alleen een particulier en dan ben je bereid om wat meer te betalen voor een snellere aansluiting. Ik denk zo ongeveer 1000 a 1500 euro voor een betere aansluiting.

Robin: Volgens mij zit het inderdaad in die richting. Even kijken. Als u besluit actie te ondernemen en meedoet aan een coöporatie hoe zou u de noodzaak duidelijk proberen te maken aan uw buurtbewoners?

D2: Ik denk dat de coöporatie ten eerste zelf de buurt moet benaderen. Want je moet met zijn alleen wel hetzelfde moment instappen. Een coöporatie moet daarvoor flink aan het werk denk ik. Want ik merk een beetje in de omgeving dat het nog niet heel erg leeft hier. Ik heb zelf wel gehoord van ECO Oostermoer en ik heb hun site bekeken maar ik heb nog nooit de burens erover gehoord. Volgens mij is het nog vrij onbekend. En we zijn tot nu toe ook nog niet echt benaderd hier. Ik denk dat als dat van de grond begint te komen er nog wel echt werk voor zo'n organisatie te doen is.

Robin: Er moet nog wel flink gefocust worden op publiciteit?

D2: Ja dat zeker. En je merkt wel dat er mogelijkheden zijn. Als hier het internet wegvalt dan heb je een probleem. Je bent wat dat betreft ook heel afhankelijk van het internet.

Robin: Volgens mij heb ik de essentie te pakken. Heeft u nog vragen?

D2: Nee eigenlijk niet. Ik ben alleen wel benieuwd naar je onderzoek.

Robin: Bedankt voor deelname aan het interview! I

Interview 3

Robin = Robin Groenewold

D3 = Deelnemer 3 = Participant 3

D4 = Deelnemer 4 = Participant 4

Robin: Heeft u ook nog vragen over de enquête die u heeft ingevuld?

D3: Nee, dat was in principe allemaal wel duidelijk. We hebben natuurlijk wel internet, maar we halen volgens mij niet alles eruit wat er potentieel in zit. Hoe zal ik het zeggen, we hebben het nodig, vooral zakelijk gezien. En als het werkt dan is het prima en als het niet werkt dan wordt ik gillend gek zeg maar.

Robin: Ja? (lacht)

D3: Maar daar houdt het ook wel mee op. De behoefte om er echt achteraan te gaan is er eigenlijk ook niet.

Robin: Vind u dat u er achteraan zou moeten gaan dan?

D3: Ja dat zou wel moeten ja. Want je kunt niet meer zonder. Je kunt het wel van een ander afhankelijk laten maar dat kan eigenlijk ook niet.

Robin: Hoe zo u dat het naar uw mening het beste kunnen aanpakken?
Bijvoorbeeld contact gezocht met de internetprovider of gemeente etc?

D3: Dat lijkt mij wel een goede insteek. Ik ken alleen al die bedrijven niet. Ja KPN wel. En je hoort binnen de vriendenkring ook wel heel veel verschillende namen en je ziet veel verschillende e-mail adressen van verschillende bedrijven maar zoals ik al zei, als het bij ons werkt, dan werkt het dan vind ik het al prima. En dan duurt het maar wat langer, nou dan ga ik wel wat langer zitten wachten. Ik heb er nog niet zoveel moeite mee.

Robin: Zijn er dan ook wel eens situaties geweest waar het dan fout ging wanneer het op dat moment echt noodzakelijk was om internet te hebben?

D3: Hmm echt iets fout ging? Volgens mij niet.

D4: Nee volgens mij niet. Tenminste niet dat ik me zo kan herrineren.

Robin: Het blijft voornamelijk bij ergenis?

D3: Ja, voor traag. Traagheid is soms wel ergelijk.

D4: Traag wel ja.

Robin: Weet u ook wat uw huidige snelheid is?

D3: Nee geen flauw idee. Dat weten onze kinderen waarschijnlijk wel.

Dat is misschien ook wel een valkuil eigenlijke. Als onze kinderen straks echt allemaal het huis uit zijn dan zitten wij hier straks als twee leken op het gebied van computers en alles wat daar mee te maken heeft nog in huis. Dan moeten we mensen in de omgeving vragen om ons te helpen. Het punt blijft alleen zo dat zolang het werkt kan ik ermee omgaan maar wanneer het niet werkt. Zoals dat ik bijvoorbeeld iets moet zoeken, zoals de vraag die je nu stelt, nou dan heb ik geen flauw idee hoe ik daar achter zou moeten komen.

Robin: Oke. Hmm, wanneer er iets gedaan zou worden aan de huidige kwaliteit van de internetverbinding wie zou naar uw idee daar het voortouw in moeten nemen en de verantwoordelijkheid voor moeten dragen?

D4: De gemeente denk ik.

D3: De burgers zelf kunnen wel wat doen. Maar die kunnen het in hun eentje ook niet denk ik dan.

D3: Maar het is denk ik goed als de gemeente er ook mee bezig is. Het is voor de gemeente volgens mij ook alleen maar goed als de voorzieningen goed voor elkaar zijn. Daarbij verwachten ze steeds meer dat iedereen ook alles via het internet regelt. Al wil je ook maar een vergunning regelen voor een kleine markt. Dan moet je al achter de computer. Het is ook in hun voordeel dat het overal goed is. Dus dat is niet alleen onze taak, nee ik vind dat de gemeente mee zou moeten helpen.

Robin: Op wat voor manier zou de gemeente moeten mee helpen?

D4: Een kabel aanleggen in de buitengebieden zou wel iets voor de gemeente zijn denk ik. Waardoor je een betere verbinding krijgt, een snellere verbinding.

Robin: Zie u daarin ook een rol in weggelegd voor de internetprovider?

D3: Dat zou ik niet zo snel weten. Wij zijn gewoon niet zo met de computer bezig. We downloaden zelf ook geen muziek of films en we hoeven niet zoveel op de computer. Ik doe wat ik erop doen moet, e-mail, een keer iets op internet invullen en dan houdt het wel een zo beetje op. Ik snap dat het er moet zijn, en ik snap ook dat het voor heel veel mensen sneller moet. Maar als het niet veranderd vind ik het ook best. Dan is het ook logisch dat je er weinig bij stil staat.

Robin: Daar kan ik me voorstellen. U gaf in de enquête wel aan dat u soms slecht bereikbaar bent voor contacten door de kwaliteit van het internet. Kunt u daar een voorbeeld van geven?

D3: Dat vind ik lastig om te zeggen. Dat is iets wat ik vooral heb ingevuld namens mijn kinderen. Wanneer je mij zou vragen of de kwaliteit van het internet het huishouden negatief zou beïnvloeden dan zou ik zeggen 'niks' maar van de kinderen krijg je wel een heel ander antwoord.

D4: De kinderen klagen wel veel over de traagheid van de verbinding.

D3: Ja, ja, dat is zo. Die moeten wel veel meer achter het internet doen voor school. En daarnaast is het hier nog wel zo dat wanneer ik hier de telefoon op pak dan is in de rest van het huis de internetverbinding zo goed als weg. Het gaat hier nog gewoon over de telefoonlijn, een koperdraad. We hebben wel al eens gekeken naar iets als Digitenne om te kijken of het daarmee beter zou kunnen worden maar toen werd ons verteld dat niet kon want we zitten zover van zo'n centrala af dat het geen zin had.

Robin: U gaf in de enquête aan op de vraag of u het ermee mee eens bent dat het dorp belemmerd wordt door de huidige kwaliteit van internet aan van 'Eens'. Kunt u mij uitleggen waarom u dat vindt?

D3: Ja, dat wij het hier prima hebben wil niet zeggen dat de rest van het dorp dat ook zo vindt.

Robin: Moet u als argrarier ook regelmatig data uploaden naar de Rijksoverheid? Verloopt zoets ook goed?

D4: Jawel, maar het is wel een hele opgave.

D3: Vooral omdat het een hele grote opdracht is om in te vullen en uit te zoeken. Maar een gedoe met versturen, verzenden en inloggen denk ik niet zo.

D4: Maar omdat het zo traag is duurt het wel langer dan zou moeten .

D3: Daarbij wij weten ook niet beter. Het is altijd traag geweest.

Robin: Een alternatieve manier van de gegeven opsturen is er toch nog wel?

D3: Nou, eerder moest alles op papier. En toen kregen we de keuze om het op papier of digitaal in te leveren maar...

D4: Die tijd zijn we allang voorbij. Alles wat met beleid te maken heeft op het gebied van schapen, koeien, kippen, gewassen, noem maar op moet allemaal via internet.

Robin: Ja, begrijpelijk. Hoe kijkt u aan tegen de initiatieven van bewoners zelf om het internet te verbeteren?

D4: Als je iets kunt verzinnen om het internet voor het hele dorp te verbeteren en mooier te maken waarom zou je dan niet meedoen? Het moet wel betaalbaar blijven.

D3: De bedragen zijn nog niet eens zo belangrijk. Het ligt eraan hoe het opgezet wordt, wie het opzet en hoe de belangen verdeeld zijn. Maar goed, als er iets wordt opgezet dan ga je er vanuit dat alle neuzen dezelfde kant op staan en dat er dan een bijdrage voor moet geleverd worden is dan logisch. Overall waar je lid van bent moet je voor betalen, dat geldt ook voor iets als het verbeteren van goed internet als dat er zou komen denk ik.

Robin: Heeft u nog vragen naar aanleiding van dit interview?

D3: Nee, het was allemaal heel duidelijk.

D4: Ik ook niet, ging nog lekker snel (lacht).

Robin: Dan wil ik jullie bedanken voor deelname aan het interview!

Interview 4

Robin = Robin Groenewold

D5 = Deelnemer 5 = Participant 5

Robin: Heeft u nog vragen over de enquête die u in heeft gevuld.

D5: Deze enquête hebben we toen der tijd samen ingevuld naar aanleiding van een kort gesprekje bij iedere vraag. Ik heb hier op zich geen aanmerkingen op. Maar om te beginnen. Hoe je het ook went of keert. Je moet de bewoners mee hebben. Een collectief geheel zijn.

Robin: Je hebt de bevolking gewoon nodig voor initiatieven?

D5: Ja, je kunt heel hard werken, we zijn nu bijvoorbeeld met een dorpenenergieteam met zo'n 14 mensen en we doen heel hard ons best. Maar wanneer je iets organiseert en er komen dan 20 of 40 man of zo terwijl er in principe 100 kunnen komen. Dan denk je van moahhh dat moet toch beter kunnen.

Robin: Daar kan ik me wel iets bij voorstellen.

D5: Ja, terwijl toch in zijn algemeenheid wanneer je het toch over digitale bereikbaarheid hebt, mensen wel heel te bereiken zijn met hun mail, we hebben een site, we hebben de middelen wel. Maar mensen moeten ook uit hun stoel komen.

Robin: Waarom is de kwaliteit van de internetverbinding naar uw mening slecht?

D5: Wij hebben hier in de uithoeken van het zelfs geen coax kabel maar een telefoonkabel. Een koperen kabel. Alles zit daarop. En als je een slechte verbinding hebt en je vraagt aan de provider van 'hoe komt dat nou' ik heb harstikke slechte verbinding en jullie komen met alles in één. En dan komt zo'n man meten en die zegt dan van 'o ja ik zie het al waar u woont' en vervolgens zegt ie 'ja u heeft de capaciteit van twee keer een stream maar u komt daar net niet bij in de buurt het is net niet voldoende. U kan wat problemen hebben meneer. Belt u nog eens terug als u weer problemen heeft. ' Nou dat doe je twee of drie keer en dan denk je van laat maar zitten. En hiervoor had ik een schotel, en dat ging eigenlijk beter.

Robin: Streamen is dus echt onmogelijk op deze locatie?

D5: Ja, dat wil hier echt niet.

Robin: Dus wanneer er iets gedaan zou worden aan de infrastructuur van de omgeving dan vind u dat de snelheid en capaciteit van de geleverde internetverbinding stipt op nummer één hoort te staan?

D5: Ja, denk bijvoorbeeld ook aan veiligheid. We zijn momenteel bezig met, hoe heet dat, dat je elkaar helpt, participatiesamenleving. Zo'n soort samenleving betekent ook dat je mensen snel moet

kunnen zoeken en bereiken. Zeker als het om veiligheid of gezondheid gaat. Dat wil hier helemaal niet. Als ik ter plekke een hartinfarct krijgt. En je moet gebruik maken van de DHD die hier bij het Dorpshuis ligt en je wilt die man bellen van kom gou hierheen en je kunt die niet bereiken dan heb je nogal een groot probleem. Ik ben nou voorzitter van Dorspsbelangen en ja ik zei van ons dorp is vier kilometer lang, we hebben één zo'n ding, eigenlijk moesten we er drie hebben maar waar halen 6000 euro vandaan. En dan heb ik Gasselterboerveenschemond er nog niet bij gerekend. Daar hebben ze ook niet één.

Robin: Zoals u zei is veiligheid heel belangrijk, zijn er nog meer punten die verduidelijken waarom er iets aan de kwaliteit van de internet verbinding gedaan moet worden. We hebben nu traagheid, veiligheid en zou nog meer punten aangeven?

D5: Nou ja, nou is dat de laatste tijd niet zo oppertuun meer want de kleine bedrijfjes zijn hier uit het dorp vertrokken maar ik denk dat je als kleine middenstander hier een bedrijfje wil starten en je hebt een hele slechte verbinding en iemand van je potentiële klanten probeert bij jou in te loggen. Ja dat zou wel eens heel nadelig kunnen zijn. Je wordt er na 2 a 3 minuten uit gegooid omdat ie geen verbinding meer heeft en die klant doet dat twee keer en daarna houdt het op.

Nog iets, hier tegenover aan de andere kant van de weg ligt een glasvezelkabel, die gaat naar de AVEBE. Dat is nog te bedenken, die heeft dat nodig. Maar die boer die hier tegenover zit heeft het ook nodig hoor. En Corporaal, die tuincentrum waarschijnlijk ook wel. Of de basisschool. Op zich vind ik dat ook best wel een omissie dat als je je hier wilt vestigen geen goeie verbindinglijnen zijn naar buiten toe. Nou weet ik ook wel dat als er bijna geen infrastructuur is dat je dat ook niet kunt claimen voor één bedrijfje of nogwat, maar daar gaat het in wezen niet om. Het gaat erom, en ik vind en dat vinden meerdere mensen, en dat weet ik zeker, dat het tot je beschikking hebben van een glasvezelkabel is net zo normaal als dat je vroeger een telefoonkabel bij je huis kreeg.

Robin: Zou het dan eigenlijk niet zo moeten zijn dit in plaats van burgerinitiatieven of coöperaties de overheid het zou moeten regelen?

D5: Nou ja, in principe wel, maar je weet hoe dat zit momenteel zit met de financiën. Ik heb bijvoorbeeld met de provider hier, Essent, die hebben we gemaïld van 'we zijn hier met zeven huisjes, de glasvezelkabel ligt aan de andere kant van weg, kunt u ons vertellen wat we daarvoor moeten betalen om daar ook aansluiting op te kunnen krijgen'. Toen reageerden ze vervolgens een brief terug met een dvdtje van hoe het dan wordt en dan staat er in die brief dat het 7000 euro kost per gezin. Daar kunnen we niks mee. Nou ben ik al bij mensen rond geweest om mensen warm te maken voor het leggen van zonnepanelen en dan al vaak de opmerking krijg van 'waar moeten wij dat van betalen' hoe moet dat dan hiermee? Het is echt niet zo dat mensen alleen klagen om te klagen, hier in de omgeving wonen gewoon vele mensen die dat soort bedragen absoluut niet kunnen betalen. Nou dat vind ik, en volgens mij is dat ook Europese regelgeving, die mensen hebben gewoon recht op zo'n glasvezelkabel. Maar in feite is het te belachelijk voor woorden dat de grote maatschappijen al die witte vlekken hebben laten zitten. Dat vind ik gewoon belachelijk. Ze verdienen in principe zo veel aan de rest.

Robin: Maar als ze niet verplicht zijn om dat te doen..

D5: Dan doen ze dat ook niet. Dat is volgens mij ook wel iets typisch Nederlands, die kruideniersmentaliteit van ons. Heel slecht.

Robin: Maar bent u het dan eens met het punt dat de overheid in principe in gebreke is, zij het niet financieel dan wel in goed beleid.

D5: Gewoon om het te regelen, ja dat klopt. Dat vind ik wel. Toen het allemaal uitgelegd werd had de politiek moeten zeggen 'en nu gaan jullie de witte vlekken doen'. Het is toch eigenlijk te belachelijk voor woorden dat het nog niet eens zo lang geleden is dat iemand nog niet aangesloten was op aardgas. Als voorbeeld dan. En die man die nog geen aardgas had die zij toen van 'nou ja ik heb nog geen aardgas, ik red me wel hoor.' Natuurlijk red je het wel, je kan niet anders. Maar dat betekent niet dat het goed is of genoeg zou moeten zijn. En zo is het ook met glasvezel. En als je ziet, ik zit dan in het bestuur van coöperatie ECO Oostermoer en hoe wij hemel en aarde moet bewegen en jan en alleman als geldschietter erbij moeten betrekken om zeg maar die witte vlekken te voorzien van glasvezelkabel. Ah, dat is gewoon abnormaal. Dat is echt abnormaal.

En als je dan ziet aan bijvoorbeeld Reggefiber, dat is ook een kabelaar, die zijn nu met de kop boven de grond, en wat is er gebeurd? Ze hebben alles aan KPN verkocht voor ik weet niet hoeveel miljoen. Dan worden er weer mensen bij de poot genomen.

Bij onze coöperatie is het nu zo, en ik zal ervoor waken dat het altijd zo blijft, dat het geld zo wordt geïnvesteerd dat het mensen zelf helpt en baat aan blijven helpen. Dus als je daar 1500 euro instort, dat is dan zo'n aandeel, dan deel je uiteindelijk ook mee in de winst. En dan mag dan toch ook?

Robin: Hoe denk u als bestuurslid van een coöperatie bewoners in deze regio te betrekken om mee te doen? Laat ik het zo stellen: Wat zijn momenteel echt de heikelpunten voor uw coöperatie om de gestelde doelen hier te bereiken?

D5: Nou weet je, zo'n coöperatie begint met niks. En het gaat altijd over geld. Je begint dus met niks. En dan probeer je leden te werven voor zo'n coöperatie zonder dat je dan al wat gepresteerd hebt vraag je die mensen 15 euro. 15 euro zou je zeggen moet te doen zijn toch? In het begin waren we met 10 leden, daarna met 40 en nu misschien wel meer dan 100, ik weet het niet exact uit mijn hoofd. Maar het punt is gewoon, mensen erbij betrekken kun je het beste doen wanneer je al dingen hebt gerealiseerd. Dus zeg maar je hebt Eexterzandvoor voorzien van glasvezelkabel dus daar heb je promotie mee gemaakt, je hebt de krant gehaald, desnoods radio en tv erbij gehaald. Op dat moment is iets tastbaar, dan zie je het. Dan spreken mensen erover van 'dat scheelt een stuk'. En dan gaat het ook voor andere mensen leven want het is altijd met dit soort denken van 'eerst zien en dan geloven'. Op het moment dat je iets gerealiseerd hebt komen mensen er ook naar toe. Een ander voorbeeld.

Ik heb hier voor mensen hier in het dorp de opleiding voor omgaan met de computer voor senioren. Nou heb ik daar een bericht voor rondgestuurd in het dorp van dat we dat gaan opzetten. Maar er moet nog een lokaaltje komen, dingen geregeld worden, nog computers hebben. U moet er nog even geduld mee hebben. Dan is het zo dat mensen allemaal vragen van 'wanneer begin je daar nu mee, wanneer begin je daar nu mee'. En op het moment dat je het klaar hebt staan, en zegt van 'u kunt nu meedoen voor 7,5 euro per keer en een boekje kost 12 euro.' Dan krijg je direct 'He? Moeten we er ook voor betalen?'. Snap je? Ik denk dat dit nog iets is van vroeger van toen de overheid werkelijk alles leek te regelen en alles voor iedereen regelde. Denk ik hoor. Het is vooral de wat oudere

populatie die dat elke keer aansligert. Vanmorgen kreeg ik nog een telefoontje, ik heb als voorzitter van Dorpsbelangen de vorige keer gezegd tegen een clubje die deden allerlei creatieve dingen en voor alle oudere deelnemers hadden ze van die loops nodig want anders konden zie niet goed kijken op hun werkstukje. Dan zeiden ze van 'ja die loops zijn hartstikke duur enzo' en dan zeggen wij van 'wat kost dat dan? 300 euro? Nou dat gaat Dorpsbelangen betalen'. Want wat je als dorp inlevert krijg je ook weer terug. Nou heeft zich dat doorgesproken en vanmorgen belt dus iemand van de gymnastiekvereniging met het verhaal van dat ze volgend jaar 50 jaar gymnastiekvereniging en we willen een feestje geven, wat doet Dorpsbelangen daaraan? Snap je? Dus die mentaliteit van jij moet voor ons zorgen want wij hebben dit na de oorlog helemaal opgebouwd, die zit er voor een deel ook nog heel erg in. Ik ben zelf dan in 1947 geboren, ik kan niet zeggen van dit hebben wij opgebouwd. Maar ik weet wel van mijn ouders en die daarvoor dat die gezwoegd hebben om dit klaar te krijgen. Maar de gedachte van 'dit is een andere tijd en we moeten op een andere manier die zaken in de benen houden' is niet iets wat waar ze aan willen.

En dat heb je dan ook met de aanleg van een glasvezelkabel. Als we straks langs komen met de vraag of er bijgedragen kan worden en dat kost dan eenmalig 1500 euro of je moet 15 jaar lid blijven, dan betaal je voor alles in één 30 euro per maand, dan is dat met die mentaliteit in het achterhoofd verschrikkelijk moeilijk.

Robin: Ja dat kan ik me wel iets bij voorstellen.

D5: En je moet niet vergeten, daarnaast ben ik hier ook wel bij gezinnen geweest waar het ook gewoon echt heel moeilijk is. Dat je dingen ziet van waarvan ik denk van 'jee, dit zag ik vijftig jaar geleden ook toen ik voor de boodschappen rondging voor mijn vader' en dan zeggen mensen wel dat arme mensen beter met hun geld moeten omgaan. Maar het feit dat het zo is en gebeurd is al raar. Kijk iets als Eexterzandvoort, daar wonen bijvoorbeeld al veel meer mensen met een hoger inkomen, daar was het lang zo moeilijk niet om het voor elkaar te krijgen als dat hier het geval zal zijn. En daar nog op toegevoegd, mensen zijn in deze streek naar mijn idee ook heel snel zwart-wit. Het is goed of het is niet goed. En daar tussenin kun je het in veel gevallen al helemaal niet over hebben.

Robin: Er is geen grijs gebied?

D5: Nee, vaak niet. Nou moet ik wel zeggen mijn verhaal is niet pessimistisch hoor. Ik ben er heilig van overtuigd dat als je het goed organiseert, en je zorgt ervoor dat alles transparant is, dat bijvoorbeeld niet iemand halverwege met het geld er vandoor gaat of dat je ziet van 'he, waarom gaat al dat geld naar dat dorp en krijgen wij niks? Zulks soort dingen.

Robin: Je moet objectief kunnen blijven kijken?

D5: Ja, als je nu kijkt wat ze nu ook in het nieuwsblaadje hebben gezet van Ons Dorp over de windmolenaffaire hier in de Veenkolonien. Daar is geweldig veel spanning over.

Robin: Zeker weten.

D5: Ik krijg daar bijna elke dag wel mailtjes daarover. Maar als je nu kijkt dat mensen nu al bijna anderhalf jaar aangeven van 'wij willen dit liever niet' en mensen geven dat op allerlei mogelijke manieren aan en toch onze regering bestiert het om niet te luisteren. En ze luisteren gewoon niet. Het democratisch proces is daarmee naar mijn idee gewoon weg. Er is niet eens het dialoog met de omgeving om hier een oplossing voor te zoeken.

Robin: Heb je nog meer voorbeelden betreft de verbetering van het internet?

D5: Nou, je moet bijvoorbeeld ook naar de toekomst kijken. Stel dat je een situatie hebt zoals nu al in sommige landen het geval is van 'wij komen met de bus langs als er gebeld wordt door jullie' en als er 10 mensen zich aanmelden dan komen we langs. Dat gaat hier ook meer en meer gebeuren. Of als je alleen bent, en je moet naar het ziekenhuis, dan moet je dat nummer bellen en dan komt iemand jou halen. Dat vinden we allemaal wel prima en onze regering wil steeds meer toe naar die participatie, zelfvoorziening en automatisering. Maar dan moet je daar wel de middelen voor bijleveren. Als je bijvoorbeeld kijkt naar ons zorgsysteem, die denk ik straks ook veel gebruik moet maken van een snel digitaal netwerk met grote capaciteit. De hele gezondheidstoestand kan straks in kaart gebacht worden, alle gegevens, inclusief gegevens die door sensoren in huis worden waargenomen. De sensor techniek in Assen draait bijvoorbeeld heel erg goed in die sector. Ik kan mij voorstellen dat iemand straks langs een scherm loopt en dat er sensoren in dat scherm zitten en dan in een keer jou lichaam doormeten. En iemand zit dan in het ziekenhuis en die kan dat allemaal zien en die zegt dan van 'dat ziet er goed uit, hup volgende'. Dat moet volgens mij ook wel gebeuren want anders komen we er niet uit met de vergrijzing.

We moeten bijvoorbeeld ook van de fossiele brandstoffen af, dan is het ook belangrijk dat mensen minder gebruik daarvan maken. Dat kan bijvoorbeeld door meer thuis te werken. Maar dat vergt snelle communicatie.

Robin: En dat zijn dan misschien ontwikkelingen waar de regio dan de boot mist?

D5: Ja. Ik denk dat het dorp daar ook wat te klein voor is om mee te kunnen komen. Als je het afstandelijk beschouwt. Dan kun je beter bij Stadskanaal zitten dan bij de gemeente Aa en Hunze.

Robin: Toch was het de gemeente Aa en Hunze die als ik me niet vergis recentelijk een prijs heeft gewonnen voor de digitale toegankelijkheid tot het Internet. En dan ben ik toch ook nieuwsgierig, is het winnen van de prijs nu een voordeel of een nadeel voor het realiseren van betere toegang tot het internet in de gemeente Aa en Hunze? Misschien dat burgers en overheid nu juist zeggen van, ja het is nu wel bewezen, het internet is hier hartstikke goed, waar hebben die corporatie nou nog voor nodig?

D5: Haha, gelukkig weet de gemeente dat het niet zo is. Ik kom heel veel op het gemeentehuis en ik zit daar ook voor het energiebureau waar wij heel veel mee verbonden zijn. Omdat we willen proberen energieneutraal te worden. Nou dat gebeurt natuurlijk nooit volledig maar als je geen doelen stelt kom je nooit ergens. Maar goed, ik geloof wel, met zoals we nu bezig zijn Nieuwediep, Anneveenschekanaal hebben ook geen glsvezelnetwerk, een deel van Gieten niet, een gedeelte van Eexterzandvoort niet. Als je die kaart zo bekijkt...

Robin: Vol met witte vlekken.

D5: Ja, en ook die mensen die zeggen van 'het is noodzakelijk om te hebben'. Het hele glasvezelnetwerk is gewoon een must. Als je ziet hoe alles veranderd, hoe het gaat veranderen, dan moeten we absoluut een glasvezelnetwerk hebben. In feite moet je zeggen van 'geen zorgen over geld hier in Europa wordt het gewoon aangelegd.' Maar zolang iemand zegt dat het internet het prima doet wanneer alle e-mails na 10 minuten binnen zijn gekomen en mensen niet moeten zeuren over de snelheid veranderd het voorlopig niet.

Robin: Heeft u nog vragen over het interview? Ben ik nog iets vergeten naar uw idee?

D5: Nee, het was allemaal duidelijk en helder. We hebben de hoofdlijnen wel gehad volgens mij.

Robin: Dan wil ik u danken voor deelname aan het interview!

Interview 5

Robin = Robin Groenewold

D6 = Deelnemer 6 = Participant 6

Robin: Heeft u nog vragen over de enquête die u heeft ingevuld?

D6: Nee eigenlijk niet. Toen we de enquête hadden ingevuld was alles al snel duidelijk.

Robin: Oke, umm, dal zal ik gewoon beginnen met de vraag waarom u het het eens bent met het feit dat het dorp wordt belemmerd door de huidige kwaliteit van internet. Waarom is dat naar uw mening het geval?

D6: Ik denk dat doordat wanneer je slecht en langzaam internet hebt je steeds meer problemen krijgt met het kunnen mee blijven doen in digitale samenleving. Dat lijkt me essentieel, wanneer dat niet gebeurt, en dat gebeurt nu al niet, dan missen mensen kansen die ze anders wel hadden kunnen hebben.

Robin: Toch gaf u aan in de enquête het internet 'neutraal' te vinden.

D6: Echt waar?

Robin: Ja, kijk maar

D6: Ah, ik denk dat ik daar bedoelde dat het internet het wel doet maar dat daar ook alles mee gezegd is.

Robin: Dus het internet kan naar uw mening beter?

D6: Zeker weten, het is gewoon heel erg langzaam. Vaak met foto's downloaden en uploaden is de computer wel een tijdje bezig om dat allemaal voor elkaar te krijgen. Zeker wanneer je tegelijkertijd ook nog een andere website wilt gaan bekijken. Dat is heel moeilijk om te doen.

Robin: Belemmert de verbinding ook uw werkzaamheden dan? Er staat in de enquête dat u wel eens thuis werkt.

D6: Ja dat klopt. Ik heb den eigenlijk gewoon dezelfde problemen als anders. Het komt eigenlijk altijd neer op de snelheid van het hele gebeuren.

Robin: Nog meer voorbeelden?

D6: Nou eigenlijk is het echt vooral de snelheid. Tenminste alles komt terug op de snelheid. We hebben samen, mijn man en ik, wel eens gekeken of het kwam door de router maar die is nog maar 2 jaar oud. En we hebben ook wel eens gekeken naar een andere provider maar dat schoot ook niet echt op. Het is wel een probleem dat internet maar het is ook weer niet zo groot dat we er zoveel mee bezig zijn om er een andere abonnement ervoor te nemen. Misschien is dat iets wat we wel

zouden moeten doen maar vaak blijft het er gewoon bij. Dat komt denk ik omdat de rest van de computer het wel gewoon doet.

Robin: Ik begrijp het. Heeft u verder nog acties overwogen om uw internet verbinding te verbeteren?

D6: Ja, we hebben samen met de straat wel eens gevraagd aan de provider om kabel aan te leggen maar dat kostte ons toen teveel geld. Ik weet niet meer precies hoeveel dat was maar het was wel een paar duizend euro om dat onder de autoweg door te leggen. Dat was ons veel te veel.

Robin: Ahh, maar dat was dan op eigen initiatief met de buurtbewoners?

D6: Ja dat klopt.

Robin: Hoe ziet u dan de mogelijkheden om met het dorp als geheel iets aan de verbinding van het internet te doen?

D6: Dat weet ik eerlijk gezegd niet. Het was toen der tijd al best wel moeilijk met de buren om iets te regelen ik kan me moeilijk voorstellen dat de gehele omgeving mee zou doen. Hier in de straat en in Gasselterboerveenschemond zou het nog wel lukken maar daarbuiten weet ik echt niet. Ik denk dat lang niet iedereen het zo als een probleem ziet. Helemaal niet aan de andere kant van de autoweg. Daar hebben ze gewoon kabel. Die houdt namelijk op bij de autoweg en wordt niet doorgetrokken.

Robin: Ach ik begrijp het. Ben u bekend met een coöperatie?

D6: Ja, ik ken er eentje ECO Oostermoer. Er zit ook iemand daarvan in het dorp toch?

Robin: Ja klopt.

D6: Ik weet niet of die het zouden lukken om het voor elkaar te krijgen. Ik heb anderen er eigenlijk nog nooit zo echt over gehoord. Het belangrijkste lijkt me toch dat mensen gewoon meedoen. Wanneer dat niet het geval is komt het nooit van de grond. Lijkt me zo het geval.

Robin: Ah ok. Volgens mij heb ik de het grootste gedeelte al te pakken.

Robin: Heeft u zelf nog vragen over dit interview?

D6: Nee niet echt, het was eigenlijk best wel duidelijk. Ging wel sneller dan ik had verwacht.

Robin: Dat is niet erg, ik heb denk ik de essentie te pakken. Het is wel de kortste tot nu toe volgens mij. Maar we hadden dan ook tijdens het invullen van de enquête al wat genoteerd. Dank u voor deelname aan dit interview!

Interview 6

Robin = Robin Groenewold

D7 = Deelnemer 7 = Participant 7

D8 = Deelnemer 8 = Participant 8

Robin: Heeft u nog vragen over de enquête die u heeft ingevuld?

D7: Nee niet echt, de enquête was naar mijn idee vrij duidelijk.

D8: Ja, daar ben ik het wel mee eens.

Robin: Waarom vindt u uw huidige kwaliteit van internet niet goed?

D7: Het internet doet het in de zin dat ik nu mijn e-mail kan checken, ik doe de standaard dingen, maar zodra je meer wil dan lukt dat niet goed. En dat vind ik best wel een probleem. Je betaald er wel gewoon voor en toch ontvang je het niet. En dan kun je wel iets anders doen, maar dan blijkt dat je niet echt een andere keuze hebt. Kortom je blijft zitten met iets waarvoor je betaald wat het zou moeten doen en niet met iets waarvoor je daadwerkelijk krijgt waarvoor je betaald.

D8: Daar ben ik het wel mee eens. Als ik er nog bij mij zeggen dat dingen als Skype en online gamen best wel kut is. Als ik aan het gamen ben en mijn vader gaat een filmpje kijken of soms zelfs al op Marktplaats kijken..

D7: Haha, dat doe ik wel eens ja.

D8: Hmpf, ja dan word het toch wel erg traag. En dat is het ook helemaal. Die traagheid van de verbinding is gewoon zo frustrerend.

Robin: Dat is voor jullie echt de belangrijkste reden? De snelheid?

D8: Ja absoluut!

D7: Het kost vaak wel wat tijd ja. Maar ik moet wel zeggen dat mijn zoon er meer last van heeft dan ik en mijn vrouw. Ik vind het zelf niet zo'n heel groot probleem om even te wachten voordat alles binnen is. Alleen met het kijken van filmpjes is het soms wat vervelend.

D8: En wanneer dat gebeurd kan ik dus niks meer met Internet doen.

Robin: Hebben jullie nog meer problemen met het internet?

D8: Nou vorig jaar hadden we alle apparatuur vervangen en toen hadden we ook verbindingproblemen.

D7: Ja klopt. Al had dat meer met de techniek zelf te maken volgens mij. Verder is het hier soms lastig met de communicaties. Mijn vrouw is bijvoorbeeld bezig met een opleiding Noors in Groningen aan de Open Universiteit. Daar worden ook online colleges voor gegeven en dat kan met onze huidige internet verbinding niet zo goed. De stream loopt dan constant vast en moet dan afgesloten worden. Met als gevolg dat mijn vrouw standaard elke maandagavond naar Groningen moet rijden om de lessen te kunnen volgen. Dat is op zich niet heel erg maar het steekt wel een beetje dat je toch niet thuis blijven omdat er op de plek waar je woont iets niet kan wat elders in het land wel kan.

Robin: Aha, wat vindt u van dat verschil? Is dat logisch?

D7: Logisch wel ja, maar dat betekent nog niet dat ik het ermee eens ben. Ik begrijp best dat er meer geïnvesteerd wordt in stedelijke gebieden door bedrijven om daar het internet goed voor elkaar te hebben. Maar ik heb ook het idee dat er niet zo' b haast bij is om het op plekken zoals Gasselternijveenschemond snel te verbeteren. Dat zal voor hun alleen maar meer geld kosten denk ik.

D8: Dat denk ik ook wel. We hebben het er wel vaker over thuis dat het niet gebeurt omdat het verlies zou lijden.

Robin: Zou het dan anders geregeld moeten worden?

D7: Ik denk dat de overheid hier wel een steekje heeft laten vallen door niet de druk te blijven oefenen op de de providers om dit te verbeteren. We leven in een tijd dat niet alles meer door de overheid wordt gedaan ook al zou je internet toch eigenlijk wel al als een basisbehoefte kunnen beschouwen. Je kunt toch niet meer zonder internet? Alles gaat via internet, bankzaken, digid, ov-chipkaart, noem maar op. Zonder internet zou een probleem zijn.

D8: Op zijn zachts gezegd wel ja.

Robin: Haha, dat is wel een logische gedachte. Ik begrijp uit de enquête en wat u tot nu toe vertelt heeft dat u ook zelf actie heeft ondernomen.

D7: Ja klopt, wij hebben in het verleden al eens gekeken naar het verbeteren maar dat kostte gewoon veel te veel geld. Het kostte toen per huishouden ruim 7000 euro om hier in de straat de internetverbinding te verbeteren. En dat terwijl een paar honderd meter verderop aan de andere kant van de autoweg de kabel er gewoon ligt! Zolang dat zo blijft zi ik niet heel veel kansen om het te verbeteren.

Je hebt wel wat initiatieven maar als ik zo een beetje om me heen hoor is lang niet iedereen zo snel bereid om te betalen. Het was al een heel karwei om mensen in de omgeving te interesseren voor zonne-panelen.

D8: Tenzij je het koppelt aan de windmolens, dan doet iedereen mee en heeft iedereen de aandacht ervoor.

D7: Ja de windmolens. Daar noem je ook iets. Het is toch wat dat bijna het enige wat mensen hier op de been brengt iets is wat fundamenteel negatief is? Je zou zeggen dat mensen meer bereid zouden zijn om de omgeving ook positief te veranderen en daarvoor aan de slag te gaan maar dan heerst er vaak een onverschillige houding. Zodra echter er iets is dat mensen niet willen in de omgeving is iedereen echter in alle staten.

Robin: Ze worden ook wel vrij hoog toch?

D8: Jawel, maar het blijft toch een klein beetje raar dat mensen bijna niks willen doen met het aanleggen van internet en zonne-panelen maar wanneer er windmolens komen ze alle tijd en geld hebben om het te voorkomen. Ik weet het wel het komt omdat iedereen bang is voor de huizenprijzen en aan het einde van de straat zijn ze bang voor hun gezondheid. Toch zou het mooi zijn als er iets van de grond komt.

Robin: Goed, even terug naar het internet. Ik begrijp dat u een voorstander bent van actie maar hoe zou dat onder de bewoners duidelijk moeten worden gemaakt van de noodzaak zoals u die voelt?

D8: Ik denk dat het ten eerste iets is van een coöperatie om daar zelf wat aan te doen. Mensen hebben het er zelf ook vaak over maar er moet wel kenbaar gemaakt worden dat iets bestaat en dat er mogelijkheden zijn om je internet te verbeteren. Zodra dat beter lukt kun je denk ik overwegen om de volgende stap te maken. Nu heb ik het idee dat veel mensen het niet weten noch begrijpen.

Robin: Heeft u nog vragen over dit interview?

D7: Nee, ik niet. Ik hoop dat je alles hebt wat je nodig hebt.

D8: Nee ik heb geen vragen meer.

Robin: Dank jullie allebei voor deelname aan dit interview!